

SLOVENE

Štev. 86. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 16. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnštvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnike, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petična (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Agrarne težnje in naša politika.

V dobi gospodarskih bojov se morajo politične stranke ohraniti le, ako imajo trdno oporo v gospodarskem programu, kateri zadovoljuje večino ljudstva. Saj prvo je obstanek ljudstva — vse drugo mora biti zgrajeno na tem temelju.

Zato tudi v naši deželi vedno pridemo nazaj na prvotna gospodarska vprašanja, in od teh je odvisno v prvi vrsti politično gibanje. Zmagala bo tudi pri nas le ona stranka, ki bo svoje politične zahteve znala spraviti v sklad z gospodarskimi potrebami našega ljudstva.

Večina našega naroda je poljedelska in zato je vedno naša prva dolžnost, da ustrežamo poljedelskim težnjam. Reči smemo, da je katoliško - narodna stranka v tem oziru storila, kar je mogla, že doslej, in tukaj je razlog k dejstvu, da je ta stranka danes zastopnica našega kmečkega stanu. A v tem oziru se mora storiti še jako mnogo, kajti doslej smo storili šele začetek, kateri je za nas tembolj časten, ker smo ga izvojevali v težkem boju, a je vendar le majhen začetek v primeri z veliko nalogo, katero imamo.

Kakor se katoliško - narodna stranka zaveda, da je dolžna v prvi vrsti braniti agrarne interese, tako pa mora tudi ljudstvo v vsej deželi vzgojiti do tega, da bo te težnje spoznalo in se zavedalo, da je katoliško - narodna stranka njegova stranka, in da se bori zase, ako se bori za to stranko.

Pojav »neodvisnih kmetov« na Gorenjskem je bil preveč žalosten in klavrn, da bi bil mogel kaj škodovati katoliško narodni stranki. Že dejstvo, da so bili ti »neodvisni kmetje« skoro sami učitelji, trgovci in krčmarji, je moralo ljudstvo le potrditi v zavesti, da je danes njegova opora v katoliško - narodni stranki.

A tudi dejstvo, da liberalizem ni mogel najti nobene druge zastave, kakor le geslo kmetijskih koristi, da je moral zatajiti svojo svojo nravo in vse svoje protigrarne lastnosti, da se je sploh mogel pritihotapiti pred ljudstvo, nam kaže, da je tukaj geslo za bodočnost.

Zato pa moramo iznova zopet pozivati naše somišljenike po deželi, da agrarnim težnjam našega ljudstva posvetijo svojo pozornost in jih goje z največjo skrbjo. Društvena organizacija, katera je zdaj že daleč razprostrta, a se mora še izpopolniti, nam daje vsak hip dostop do najširših ljudskih slojev. Ta izborni pripomoček pa moramo izkoristiti, da vzgojimo ves narod tako v duhu in v idejah katoliško - narodne stranke, da se bo čutilo eno z njo vse naše ljudstvo.

Zato bi pa želeli, da se v vseh naših društvih po deželi neprenehoma vrše predavanja o agrarnih zadevah. Svojim somišljenikom najtopleje priporočamo, da naj pazno proučujejo težke krize poljedelstva in o njih govore ljudstvu v društvih in pri shodih.

Mi delamo po navadi to napako, da prirejamo velike politične shode tik pred volitvami, potem pa zopet mirujemo. A na takih shodih ni mogoče govoriti o podrobnostih, ni mogoče podajati pouka in razjasnila, in ljudstvo dobi napačen pojem, da se gre pri naših političnih bojih le za površne osebne zadeve. Mi pa moramo rezati globoke brazde in obdelati vsako grudo, da bo rodila naša narodna njiva onih sadov, za katere se trudimo.

Deloma so tega površnega delovanja krivi naši liberalci, ker nam dajejo — premalo opravila. Mi imamo danes nasprotnika, kateri sicer imponira jari gospodi, kateri se pa na kmetih obnaša nerodno kakor posebljena neumnost. Boj naših liberalcev proti združništvu je prignal s silo mase

kmečkega ljudstva v katoliško narodni tabbor. Ako bi bili liberalci imeli količkan smisla za organizacijo denarnega in blagovnega prometa med narodom, nam bi bili lahko postavili nasproti trdnjave tudi med kmečkim ljudstvom. Vsaka krivica, ki so jo storili oni ali njih pomagači našim društvom, jim donasa zdaj kot plačilo zaslužene udarce pri volitvah. Njihov obupni boj zoper povečanje kmečkega zastopstva v deželnem zboru jim je izpodmaknil zadnjo oporo. In ako zdaj proglašajo program izstradanja kmečkega ljudstva, jim lahko naprej povemo, da se bo ta politika nad njimi samimi maščevala. Zveza z vsemi protiljudskimi elementi v naši deželi je nujno morala ljudstvo odvrniti od njih. Njihov boj proti cerkvi, njihovo podo pisarjenje jim pa na deželi pridobiva le npravne izprience, kar je slednjič za nas le dobro, ker ljudstvo lahko na živih zgledih studira plodove in pristaše liberalizma.

A ta primeroma ugodni položaj naše stranke na deželi nas ne sme zazibati v brezdelnost. Če mi ne bomo delali, bodo delali drugi — in kar bodo naredili, ne bo naše.

Agrarno gibanje ima bodočnost. Kmečki stan je stiskan, a on neče umreti. Branil se bo pogina z vso silo, čimbolj si bo v svesti nevarnosti in čim konkretnje sovražnike bo videl pred sabo. Z osnovanjem koristnih društev smo ga mi zbudili. Šel bo dalje z nami — ali pa brez nas!

Agrarne stranke vstajajo v raznih deželah in stopajo v najostrejšo nasprotstvo proti obstoječim strankam. Tudi pri nas na kmetih ne manjka »bauernbundovskega« duha. Zbudil se bo in bo udaril po vseh, katere bo dolžil, da so kmeta zanemarili. Naša dolžnost je poskrbeti, da bo zbujači se kmečki odpor proti sedanjim gospodarskim razmeram našel v nas ne le prijatelja, ampak da bo tekel v naši strugi složno z

nami, zajemajoč od naših sil in hkrati krepeč našo moč.

Mi vemo, da so v liberalni stranki sami že elementi, kateri hočejo vreči sedanje liberalne mogočnjake in proti njim začeti novo stranko, katera bi bila versko nam ravno tako nasprotna, a med ljudstvom ne bi tega tako kazala in bi sprejela v svoj program naše socialno gospodarsko delovanje. Ko se ta mlada generacija pomnoži z novimi silami, bodo odleteli v kot Tavčarji in Malovrhi. Nam pa bi bila taka socialno delujoča, prerojena liberalna stranka, naj že nastopi pod katerimkoli imenom, mnogo bolj nevarna, nego sedanji liberalni voditelji, o katerih smemo upati, da se ne bodo nič novega več naučili.

Naša naloga v sedanjem času torej je, da zanesemo v najširše sloje agrarne težnje katoliško - narodne. Po izobraževalnih društvih naj jemljejo predavatelji snovi za govore iz resolucij drugega katoliškega shoda. Ta socialni program, ki smo ga takrat določili, mora preiti v meso in kri vsemu našemu narodu. Premalo so se še ljudstvu razlagale te skrbno izdelane in res izborno sestavljene resolucije.

Iz njih lahko vsak poljedelec izprevidi, da se je celo naše katoliško politično gibanje postavilo na stališče gospodarske brambe slabjega proti izkoriščevalcu.

Tudi z običnimi zbori posejilnic in z drug se naj združi vedno poučno predavanje, katero naj razširi društvenikom obzorje, da se bodo čutili kot člani enotne, močne, ves naš narod obsegajoče organizacije. Ljudstvo, ki pride do te zavesti, je nepremagljivo in se bo držalo naše organizacije brez strahu, v trdnem prepričanju, da smo vsi ene, ki delujemo v skupno korist.

Doslej je bilo naše delovanje omejeno skoro le na obrambo kmeta pred denarnim izsesavanjem. Rajfajzenovke bodo kmalu v

naprej, za njima pa gospod notar in gospa notarjeva.

„Bogve, kako obleko bo imela letos gospa sodnikova“, tako je ona vzbudila iz premišljevanja svojega soproga, ki je bil zelo zamišljen v neko stvar. „Gotovo bo imela zopet tisto temno-višnjevo kakor lani. Saj nima nikoli nič novega.“

„Prav nič ne vem“, ji je odgovoril soprog, kakor da bi ne slišal vprašanja svoje soproge. Drugi dan je imel zagovarjati svojega klijenta v neki težki pravdi, zato je bil ves zamišljen.

Prišli so do cerkve. Mali Mirko je stopil na prste ter pritisnil na kljuko pri vratih zakristije. Bil je ravno evangelij. Ljudje so stali in vsi so se ozrli proti vratom, kjer so vstopili naši znanci. Neko spoštovanje in strah se je polastil vseh kmetov, ko so jih zagledali; otroci so odstopili od vrat, ki vodijo na kor in dekleta so obrnile svoj obraz od molitvenih knjižic tje na težko svilnato obleko gospe notarjeve, ki je tako skrivnostno šumela po stopnjicah.

Gospod župnik je ravno bral evangelij velikonočne nedelje ter molil očenaš na čast Gospodovemu vstajenju.

LISTEK.

Pri maši.

(Napisal Ivan Baloh.)

Slovesno so peli velikonočni zvonovi ter vabili vernike k službi božji. Zorna pomlad je že legla na zemljo ter posejala zelene travnike z različnimi svojimi prvenci, ljubko solnce pa je tako nekako boječe še skrivalo svoje lice, kakor da bi se še ne upalo na dan.

Mladina je hitela v gručah zbrana proti cerkvi, da tam ob pokopališčnem zidu gleda na različne stvari, ki so jih za ta dan pripeljali prodajalci iz mesta, ter si ob njih nalajala svojo bujno fantazijo, ki bi najraje vse vzela seboj, kar je na prodaj. Za njimi stopajo dekleta, praznično oblečena; vsaka ima v desnici mašno knjigo, zavito v lep bel robec, na prsih pa prvo cvetje, utrgano doma na oknu ali pa na zelenem pašniku. Za njimi korakajo krepki mladenci, vsi v prazničnih oblekah, za klobukom pa dolge krivce.

Zlatolasi starček in onemogla starka pa počasi lezeta za veselo mladino vsa srečna,

da jima je Bog dal učkati še jedno Veliko noč!

Zvonovi so pritkavali v znamenje, da bo kmalu ura deset, čas slovesne službe božje. In iz te in one hiše je prišumela bogata gospa v najlepši spomladanski toaleti ter zavila svojo pot proti cerkvi.

Tudi pri notarjevih so se odpravljali k maši. Sicer gospod in gospa nista rada videla cerkvenega oltarja, ali enkrat na leto sta tudi ona dva šla, da sta ljudem pokazala, da sta tudi ona dva kristjana. Posebno, ker je gospa imela vselej o Veliki noči novo obleko, lepšo, kakor vse druge uradniške gospe v trgu.

Ja letos je imela posebno izbrano. Njen blagi soprog ji je dovolil, da sme to pot nekoliko prekoračiti navadni račun, zato si je za letos naročila od dunajske trdnje obleko iz črne, težke svile, klobuk čisto bel z belim novejim velikim peresom in solnčnik iz bele svile, obrobjen z velikimi belgijskimi čipkami. Ni bil slab njen ukus. Njen soprog sicer ni bil posebno zavzet za krasne teatele svoje boljše polovice, toda ponosen je bil, ko je slišal, da ima najlepšo obleko letos zopet gospa notarjeva.

Deset je ura odbila. Sveta maša se je

že pričela, toda Mirko in Vida še nista bila oblečena. Pa gospa tudi ni hotela, da bi se s kmeti vsi naenkrat rinili v cerkev, zato se jima ni nič mudilo.

Ja slednjič sta prihiteli še kuharica in dekla ter pomagali otroka napraviti. Koliko je bilo govorjenja, koliko sitnosti! Slednjič sta bila tudi otroka lepo oblečena.

Gospa notarjeva se je še enkrat ozrla v veliko stensko ogledalo, kako ji prija klobuk, kako črna obleka — in zadovoljna je bila. Vzela je še iz šatule malo stekleničico »Eau de Cologne«, iz predala pa dragoceno mašno mašno knjižico, ki se leto in dan ni nikoli odpela, da se ni pomazala.

Zaprla so hišne duri in šli k maši.

Na cesti ni bilo skoro nobenega človeka. Vesela sta bila Mirko in Vida, ne radi tega, ker sta imela tudi ona dva novi obleki, ampak zato, ker danes v cerkvi ne bosta pod nadzorstvom sitne dekle, ki vedno hoče, da bi se tako mirno in pobožno vedla v cerkvi kakor gospod katehet v šoli. Kako rada bi se včasih kaj pomenila z otroci gospoda sodnika, pa jima tega dekla ni pustila. Danes pa bosta brez skrbi, ker papa in mama ne gledata toliko na to.

V tej nadi sta šla Mirko in Vida veselo

zadnji goraki vasi postavile denarni promet ljudstva na prosto, samostojno, združeno stališče. Denarja je obilo naloženega v teh družinih, mnogo več, nego smo si drznili upati pred kratkim. Zdaj bodo morale pa naše zadruge tudi plodonosno investirati ta denar, da ne bo nosil le obresti pri izposojenosti, ampak da bo rodil nove, ljudstvu koristne naprave.

Prišel bo čas, ko bo treba porabljati ta denar za izboljšanje gospodarstva, za melioracije posestev, za povzdigo kmetijskega proizvodnje. Tedaj bomo mogli šele reči, da je rodilo sad naše delo.

Kako obširno polje je to za delovanje! Lotimo se ga z vso vnamo, proučimo sami ta vprašanja in zanesimo zanimanje zanje med ljudstvo! Če to delamo, se nam ni treba bati nasprotnikov. Kmet, ki je res neodvisen, bo vsikdar z nami!

Idrijske novice.

i Vodovod za Gradom je zopet v nevarnosti, pa ne da bi se podrl, ampak da ga še sedaj ne napravijo. Dopisnik v »Slov. Narodu«, ki je v najtesnejši zvezi z občino, piše: »Proračunjena je še gradba vodovoda za Gradom, a se ne more pričeti z delom, dasi je sedaj najugodnejši čas za to, ker ni proračun odobren«. To je vrhunec »farbanja«. Saj ta vodovod vendar ne spada pod zvišane doklade, ampak se v proračun, ki je bil razporejen. Kaj ste pozabili, da se je iz izkazanega prebika določilo menda 2000 kron za vodovod? In te doklade vendar pobirate. Ker je torej po vaših besedah sedaj najugodnejši čas za napravo vodovoda, le na delo! Kadar bodo dovoljene zvišane doklade, bomo zidali pa še delavske hiše, za kar se je mnogobrojno obiskani javni shod tudi izrekel. Naprej torej, naprednjaki!

i Za kaj smo se izrekli? »Slov. Narodu« piše: »Vsekako je čudno, da se proračun ne odobri, ker se proti povišanju doklade ni nihče pritožil, nasprotno, se je zelo mnogobrojno obiskani shod izrekel za povišanje«. — Tako je, brat Julče! Izrekli smo se za povišanje, toda v ta namen, da se zidajo delavske stanovanj, pa prav nič drugega. Le z resnico na dan, saj resolucija vam je znana.

i Novo zvišanje doklad. V nedeljo so razglasili po naših krajih nov razglas, ki se glasi: »Iz ozira, ker 10% doklada za vzdrževanje deželne in okrajnih cest v letu 1904 ne zadošča, se bode glasom dopisa št. c. kr. okrajnega glavarstva v Logatcu z dne 2. aprila 1904 št. 5955 za leto 1904. pobirala 11% doklada. Morebitne pritožbe vložiti je v 14 dneh. Jan. Gruden«. — Pomnim ki temu razglasu, da bi nikakor ne škodovalo, ako bi naš cestni odbor, kadar občinam naznanja zvišanje doklad, obenem poročal, koliko je bila ta ali ona občina deležna starih doklad. Pravijo, da se že dobi kaka občina, katera paš plačuje, a uživa prebito malo od doklad.

i O, te doklade! Kakor znano, je občinski odbor našega mesta pritril bivšemu županu Drag. Lapajnu, da se do klade zvišajo od 50 na 100%. »Slov. listom« v rokah je dokazoval tedanji župan, kako imenitno socialno delo dovrši občina, ako zviša doklade za 50% v ta namen, da zida delavske domove. Nekateri odborniki niso glasovali za zvišanje doklad, prepričani, da županstva ne skrbé toliko delavska stanovanja, kolikor najbližja prihodnost, kako bo občina izhajala z dosedanjimi 50%

dokladi. Tedaj so padali po teh možeh in jih snehili, kakor bi bili nasprotniki delavstva. Tudi zelo mnogobrojno obiskani javni shod se je izrekel za povišanje doklad — a izključno le v ta namen, da se z zvišanimi dokladi zidajo delavske hiše. Nad tem naj pazi posebni odtok, voljen iz obč. odbora in delavstva. »Narodu« je takoj nato vstal, da si župan ne bo pustil vezati rok. Kako smo se pa še čudili, ko smo te dni čitali v »Slov. Narodu« notico pod naslovom »Neumestno zavlačevanje«. Sedaj pa so prišli naši naprednjaki na dan. Kdo bi si mislil, da bodo tako odkrito govorili? Sedaj se pobira 50% doklada, ta pa ne zadošča v pokritje niti rednih stroškov. Kako je planil Grog v »Slov. Narodu« po Osvoldu, ki je to že pred tremi meseci povedal na javnem shodu! Celo Kristan bi bil tedaj skoro prepričan, da večina katoliško-narodne stranke v Idriji nasprotuje zvišanju doklad iz golih osebnosti. Sedaj bode pač spoznal, da liberalci ni verjeti. Ti pokrivajo in pokrivajo, dokler le morejo. Hrbet drži pa ti, delavec! Zakaj niso naprednjaki takoj povedali tega, kar sedaj pisarijo po »Narodu«, da namreč 50% »ne zadošča niti v pokritje rednih stroškov«. Le na dan torej s proračunom, koliko potrebujete v pokritje rednih stroškov, da bomo vedeli, koliko bo ostalo za zidanje delavskih domov! Čemu ljudstvo slepote?!

i Liberalna gorečnost je strahovita ob volitvah, potem pa ugašne. Kako so se naši naprednjaki poganjali, da so dobili večino v občinskem zastopstvu V III. razredu so zmaznili, zato se pa tem bolj oprijeli II. in I. razreda. A kakšne moče so dobili, pokazal je dan 12. aprila 1904.

i Občinski odbor — nesklepčen. Župan Šepetavec je sklical sejo za ponedeljek 12. aprila ob 6. uri zvečer. — Bila je pol 7 ura, pa se še ni pričela seja, — ker je bilo premalo odbornikov. In kdo je mu dil? Pa še vprašate! Tisti, katerim je toliko na delu. Prišlo je vseh šest odbornikov III. razreda, katere so poslali katoliško-narodni volivci v občinski odbor, iz I. razreda je bil navzoč 1 odbornik in 1 namestnik, II. razred sta pa zastopala župan in 1 mestni svetovalec, priisnili so še 3 virilisti, da je bilo tako srečno nesrečnih 13 mož skupaj, namesto potrebnih najmanj 16. Županu seveda ni bilo prav. Pa kaj je hotel? Odpustil je še ta domov. Kakor se je zopet pokazalo, se vendar za občinske zadeve izmed izvoljenecv še najbolj zanimajo zastopniki katoliško-narodne stranke, dasi naša inteligenca ni spoznala nobenega za toliko vrednega, da bi postal mestni svetovalec, ali bi smel celo pogledati natančneje v račune.

i Stare babe. Ko smo zadnjič pri seji čakali na trenutek, da postane seja sklepčna, ter z žalostjo gledali, kako malo prihaja liberalnih zastopnikov, nas je ne malo skrbelo, kako bo kak ekstra falot zopet v »Narodu« ropotal nad posvečenimi faloti, češ, ta je za držal Jožka, Francka ali Tončka, oni le ne pustijo Tineta ali Pepeta in tako dalje, samo da bi zvezda novega župana Šepetavca tem preje otemnela. A velik kamen se nam je odvalil od srca, ko smo slišali menda virilista Kristana, ki je pravil, da se je neki liberalni odbornik izrazil, da ne pride k seji, ker se gre samo za nekaj starih bab. Župan je postavil namreč na dnevni red več prošelj siromašnih ljudi za podporo, potem pa napovedal še tajno sejo. A liberalna ljubezen in siromaštvo — br! Da le liberalcu revež vkup znaša!

i Usmiljen Samarijan bo naš župan. Odpustil je namreč liberalnim odbornikom,

ki niso prišli k seji. Bog ve, ali bi bili delavci tako srečni, ako bi bili s svojo odsotnostjo preprečili zborovanje No, sicer pa so obljubili liberalci, da se poboljšajo. Zato je bila napovedana nova seja za četrtek 14. t. m., samo, da bi »Slovenec« nič ne poročal o pridnosti liberalnih zastopnikov!

i Občinska seja dne 14. t. m. je bila sklepčna. Zgodilo se ni nič posebnega.

Jeseniške novice.

i V predoru na Hrušici so zadnji mesec nad 200 metrov prevrtili naprej, kar je že nekaj. Po Veliki noči so uvedli osemurni delavnik. Delajo sicer neprenehoma ponoči in podnevi, a delavci so razdeljeni v tri skupine, v prvi delajo od 6. ure zjutraj do 2. ure popoldne, v drugi od 2. ure popoldne do 10. ure zvečer in tretji od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj. Plačo imajo isto, ko prej.

i Dela na novi prog ob lepem vremenu nitro napredujejo. Na Jesenicah že leze iz tal hiša za uradnike; tudi nov kolo dvor bodo kmalu začeli zidati; gotov bo do jeseni, starega bodo potem podrl. Ker na tistem mestu bodo železnični tiri in treba bo veliko nasipanja še, ker novi kolodvor bo stal višje, nego sedani.

i Novo glavno cesto in stranska pota je pretekli teden definitivno določila posebna komisija; ozirala se je zelo na želje strank in ustrezla skoro splošno.

i Klavnlca za Jesenice se bo razširila.

i Pokopališče se bo tudi razširilo še to pomlad. Pripravišalna dela so se že začela.

i Mirca se ne bo podrla tam, kjer je kamnolom, in če se bo, ne bo napravila nesreče, ker je podjetnik kamnoloma napravil dve veliki in široki ravlini, terasi, da morejo skale ostati na prvi ravlini, če se pa zvale brez prevo ravnino, gotovo ne pridejo čez drugo. Večja nevarnost preti zraven, kjer je huda strmina in ne puste podjetniku kamna lomiti. Če se utrta tam velika skala, prileteti utegne na Jesenice, ker je ne bi nič ustavilo. Modro bi bilo, da se tudi tam od strani nevarnost. Če se dovoli tudi tam lomiti kamene, bo podjetnik kot večak že tako gledal, da odstrani nevarnost, napravi tudi tam terase in Jeseničani bodo zopet lahko — mirno spali.

i Vsako nedeljo in praznik je v jeseniški župni cerkvi tiha maša ob 1/9. uri za tujce, ki ne razumejo slovenske pridige in ki ne morejo k 6., 8. ali 10. maši zavoljo pomanjkanja prostora v cerkvi.

i Kaplan Zabret je v nedeljo odpoval v Rim v spremstvu grajskega župnika Oblaka. Na potovanju bosta do konca tega meseca.

i Trgovsko podružnico na Javorniku odpre dne 17. t. m. jeseniški trgovec in posestnik gospod Rudolf Zorč v hiši gospoda J. Hkavca. Ista bode na novo urejena.

i Zaloga soli na jeseniškem kolo dvoru. Zunanji trgovci morejo konkurirati s tukajšajo zalogo soli. Domači trgovci dobivajo sol od drugod, in sicer ceneje po ravno isti prog. Ali bi ne bilo umestno, da bi vodstvo c. kr. železnice znižalo, oziroma primerno uredilo cene? Posledica je, da včasih mesec dni leži v zalogi po več sto vreč soli, ki postane popolnoma mokra; včasih je pa po 14 dni manjka.

i Ob sklepu novic je izvedel novičar, da se je kaka dva kilometra od vhoda zemlja v predoru na Hrušici podrla in so morali delo ustaviti; zmanjkalo je tudi zraka. Ponesrečil se ni nihče. Ko odstranijo zem-

ljo, ki se je podrla, bodo z delom nadaljevali

Iz cerkniške okolice.

ck **Cerkniški liberalci** agitirajo s propadom bloškega konsuma zoper domač konsum. To je isto, kakor bi kdo zaradi konkurence kakoga lahkomisljenega trgovca napadal druge trgovce. Slednje bi ne bilo ne modro, ne prijetno. — A konsumu to ne škoduje nič.

ck **Pogovor.** Praktični liberalci, na vse zgodaj pijan, klerikalci, ko gre od maše: »Pravijo, da bo vse h... vzelo. Kam jih bo pa dejal, ker ne bo imel dovolj prostora?« Če boš vsako jutro tako »natrkan«, se bo za te že dobil kak prostor, ker bodo pijanci prav na dnu.

ck **Veseli se**, občina Rakek-Unec, ker imaš tako krasnega dopisnika v »Narodu«. Norčuje se iz »sivega« prejšnjega župana, ker on ne bo nikoli osivel, tudi ne umrl. Na celem svetu mu je podoben samo »Dallailama«, predstojnik tibetanskih boncev. Ta dopisnik je tudi silno bogat, ker imenuje prejšnjega župana »revčka«, dasi je njegovo premoženje vredno več tisočakov. Pa morda je mislil na njegovo duševno revščino; potem je pa dal nezaupnico vsej občini, ki si ga je dvakrat izvolila županom. »Narodov« dopisnik je tudi silno olikan; imenuje namreč prejšnjega župana »drvarja«, najbrže, da ga loči od »mesarjev« dobrega imena. Imenovani dopisnik je dalje neverjetno muhast. Vse naj, da je sedanji župan g. Fatür, pred kakimi osmimi meseci brez ugovora prevzel občinsko blagajno, ki je torej morala biti v redu. — Slednjič je ta dopisnik nad vse bistroumen, ker vidi jezo tam, kjer je ni. Znano je namreč celo izven Rakek, da so nekateri Modica celo silili, naj zopet prevzame županstvo, pa tega ni hotel. Druzega Vam torej ne preostaje Rakovci, kakor, poiščite tega z vsemi vrli-nami očičenega dopisnika, in posadite ga nemudoma na županski stolec.

ck **Nov gledališki oder** je dobila dvorana hranilnice in posojilnice v Cerknici. Delo hvali in toplo priporoča svojega mojstra, g. Ludovika Grilca, akademičnega slikarja v Ljubljani.

ck **Cerkniški tamburaši** vrlo napredujejo. Igrajo, da jih je veselje poslušati.

Loške novice.

i G Lapajne, župnik v pokoju, je nevarno obolen. Prejšnji teden ga je vrgla njegova stara bolezen, božjast, na sredi ceste. Precej hudo se je potokel. V četrtek večer je bil previden. Sobotom ga priporočamo v molitev.

i Štrajk so začeli ta četrtek delavci v kamnolomu pod Kamnitnikom. Zahtevajo povišanje plače. Zastopstvo kamnoloma se je podalo k g. županu loškemu, naj bi posredoval. Kaj so dosegli, nam ni znano.

i Lov na divje peteline se je pričel. Naši lovci jih hodijo pridno zalezovat. Nekaj jih jim je že prišlo na muho.

i Pesem o liberalcih, ki jo je imel sobotna »Slovenec« v podstoku, je bila ljudem kar se dá všeč. Vse jo je hvalilo, da je dobro zadela. Čisto prav tem »neodvisnim« nekmetom, so ljudje govorili.

i Posebno je ugajala tista pesem neki kmečki ženi. Prišla je k naročniku »Slovenca« pa mu dejala: Govore, da je v »Slovencu« prav lepa pesem. Ali bi mi ga hoteli prodati? Kolikor hočete, vam dam zanj.

i Mrtvaške liste za še živečo gospodino Katko Langerholc, o katerih smo pred

Dalje v prilogi I.

Ah, to vam je bilo priklanjanja in pozdravljanja, ko sta prišla gospod notar in gospa notarjeva na kor! Gospod sodnik je hitel nasproti svojemu kolegi ter mu voščil vesele praznike. Gospa notarjeva pa je bila v zadregi, koga bi prej pozdravila, ali gospo sodnikovo, ali gospo zdravnikovo. Vse gospe so se umaknile iz prve klopi in tako gospa ni bila v zadregi, da je zasedla prvi prostor ter na jedni strani imela gospo sodnikovo, na drugi gospo zdravnikovo. Mašne bukvice je djala na klopico, iz žepa pa vzela iz etuija dragoceni lorgnon, da je z njim nekoliko pogledala skozi okno po cerkvi doli. Ozrla se je tudi nazaj, kjer so se ji poklonile gospa davkarjeva, gospa kontrolorjeva, gospa nadučiteljica in tam zadaj iz kota prav prijazno tudi gospod sodnik, ki je bil že v živahnem razgovoru z njenim soprogom. Tam za zadnjo klopjo na koro pa je šepetalo šest rudečeličnih otrok: trije sodnikovi, eden zdravnikov in dva notarjeva; to so bili veseli, ker niso imeli danes seboj tistih varuhinj, ki jim niso pustile nobene zabave. Sodnikovi so pripovedovali, da so dobili od strica čisto nove otroške železnične vozove in stroj, ki zakurjen s špi-

tom okoli leti po tiru kakor pravi, notarjevi pa so pripovedovali, da jim je teta poslala z Dunaja velikansko punco, kakršne še nikoli niso prejeli.

Gospa notarjeva je bila pa v razgovoru z gospo sodnikovo. V prvi vrsti sta se pomenili o toaletah, katere so sedaj najmodernejše, z gospo zdravnikovo pa o veselici, ki se je imela tisti dan vršiti na korist nekim pogorelcem in katerej je bila ona pokroviteljica.

Zazvonilo je k povzdigovanju — in na koro je vse utihnilo. Le tam zadaj je šumelo med otroci, da jih je moral gospod sodnik resno posvariti.

Gospa notarjeva se je nežno dotaknila s svojim belim glaci rokavicami čela, napravila v nepopolnih obrisih latinski križ ter pobožno sklenila svoji roki na zaprti molitvenik. Jednako so storile tudi druge.

Bil je slovesen trenutek. Sv. Jakob pa se je doli iz velikega oltarja milostno oziral ter se čudil, da ima toliko vernikov pod svojim varstvom.

Gospa notarjeva je zapazila v klopi pri velikem oltarju učiteljico, ki ima skoro ravno tak klobuk, kakor ona. To jo je vznemirilo.

Vprašala je gospo zdravnikovo, v čegar hiši je učiteljica stanovala, če ve, kje je učiteljica svoj klobuk naročila. In gospa zdravnikova ji je rekla, da pri isti tvrdki na Dujanju, kakor ona.

»Ah, to vendar ne gre«, dejala je skoro polglasno gospa notarjeva, »da se ta visoka učiteljica tako nosi.«

»Seveda ne«, je odgovorila gospa zdravnikova, v srcu pa si je mislila drugače.

Sveta maša se je bližala koncu. Pevci so zapeli neko novo velikonočno pesem, in gospa notarjeva, ki je nekaj v svojih mladih letih v inštitutu tudi igrala na glasovir ter se torej nekoliko razumela na glasbo, je izrekla ostro kritiko o pevcih, o pevovodji in orgljah napram gospej sodnikovi.

Tudi ona je pritrčila, da petje ravno ni na vrhuncu.

Bil je zadnji blagoslov. Vsa gospoda je vstala raz svoje sedeže, gospodje so poskakali svoje klobuke, dame svoje soladnike, otroci so pa šli vsak k svojim staršem.

Cerkev je bila natlačeno polna, ni čuda, da je bilo zelo vroče. Tudi gospa sodnikova je potožila gospej notarjevi, da je zelo soparno in da ji tak zrak škoduje; gospa no-

tarjeva pa je koj vzela iz svojega žepa škatlico polno najfinjših bonbonov ter jih ponudila gospej sodnikovi. A ona se je sicer uljudno zahvalila, ponudbo pa hvaležno odklonila, ker je bila služba božja itak končana.

Zopet so potrkavali zvonovi, in ljudstvo se je vsipalo iz cerkve ven na prosto. Rudečelični otroci so hiteli domov, za njimi so šla brhka dekleta, potem pa krepki mladenci. Za njimi so stopali resni možje in postarne žene.

Tam pri cerkvenem zidu je pa ostala elita cele tate. Vsi uradniki in njihove gospe so bile v živahnem razgovoru. Drug drugemu so si voščili vesele praznike. Gospodje so se kratkočasili med seboj, delali umestne in neumestne opazke, gospe se pa pogovarjale o toaletah ter gledale druga na drugo.

V tistem hipu je prišel iz cerkve gospod župnik.

Spoštljivo je pozdravil navzočo gospodo, ki je bila zelo vesela njegovega prihoda.

»O gospod župnik, danes ste pa krasno propovedovali«, tako je prva izmed gospej nagovorila župnika gospa notarjeva.

tedni poročali, da sta jih dva gospodiča dala natieniti, a se jih nista upala razdeliti, so bili te dni razposlani. Kakor smo poročali, so jih dobile razne bolj gosposke družine, in menda tudi gg. kapucini in v župnišću. Na pošto so bili dani nekateri v Ljubljani, drugi v Trbižu. — Sodba občinstva je ta, da je bila lekcijska sicer zaslužena, a način, kako se je ta lekcijska izvršila, pa ni prava. Mi pa po tem ne maramo soditi, temveč rečemo le, da se znamenje sv. križa na tak način ne sme zlorabljati. To se nam zdi malene bogoskrunstvo.

Izjava. Ker nekateri v »Slovenca« priobčenih loških novicah prizadeti sumničijo, da dopisujem v »Slovenca«, izjavljam, da nisem v nikakvi zvezi s temi dopisi.

Alojzij Sever, železn. upravnik.

I Novi poslanec za mesti Skofja Loka in Kranj nastopa Pirca je že izbran. Pri prihodnjih volitvah bo izvoljen loški Kovačev Gašper. V Loku ima večino že zagotovljeno.

„Slovenec“ od zadnje sobote je bil ves razprodan. Ljudi zelo zanimajo loške novice, za katere v obilni meri skrbijo naši liberalci.

Sedem mrtličev smo imeli od dne 6—13. aprila v Stari Loki. Umrli so štirje prav v Stari Loki, dva pri sv. Duhu, eden pa v Pevnu.

Neki krčmar v Skofji Loki prav rad zabavlja čez „neumne“ kmete. Sve-tujemo tu, naj ta špas kmalu opusti in najraje premišluje, kaj je bil on, predno je postal krčmar v mestu. Povemo mu tudi, da kmetje v loški okolici niso tako neumni, da bi hodili poslušati njegove neslane zabavljice; saj imamo dovolj krčmarjev, ki se obnašajo mirnejše in dostojnejše do svojih gostov.

Anžkov France iz Virmaš, ne od sv. Duha, ni na zadnjem shodu v Stari Loki kričal z liberalci, kar or je p. motema poročal „Slovenca“ dne 2. aprila. Toliko v blagohotno pojasnilo, da se poravnata storjena krivica in da se prikradla liberalcem veselje, češ: svoje ljudi razglašujejo za liberalce.

Novice iz Kranja.

k »Divji lovec«, dobro znana narodna igra s petjem, ki jo je spisal F. S. Finžgar, se je preteklo nedeljo prvič predstavljala v našem mestu in to v dvorani društva »Kranj na »Novi pošti«. S predstavo smo bili prav zadovoljni. Vztrajno csobje zaslužilo vsa pohvalo. Med čini je pridno in izvrstno igral orkester pod vodstvom č. g. kaplana V. Hy-láška. Predstava je bila dobro obiskana. — Ponavljala se bode predstava »Divjega loveca« še v soboto, 16. t. m., ob 8. uri zvečer in v nedeljo, 17. t. m. ob 4. uri popoldne.

k Der kleine Cohn. Vkljub temu, da v Kranju »der kleine Cohn« ni priljubljen, ga je orkester pri nedeljski predstavi »Divjega loveca« spet zaigral. Ali ni to — hudobno?

k Bojkot? Kakor slišimo, so nekatere tukajšnje tvrde sklenile, da Demšarjevim volivcem ne bodo več prodajali — nobene reči.

k Novih stavb se zida v Kranju kaj malo, dasi je pomanjkanje stanovanj veliko. Letos se sezidata vendar, kakor čujemo, dve novi hiši. — Eno zida g. podjetnik Fuso ob Cesti v Tržič, drugo pa g. vrtnar Suhadolnik na mestu stare bajte, ki je kazila doselej dohod do lepih šetalšč ob Savi.

k Zoper žganjepitje, o katerem smo pisali že zadnjič, se kranjsko okrajno glavarstvo še vedno ni oglašilo. Seveda, delo za ljudski blagor ovira politika. Sicer pa, kako bo čutil za narod, ako ni iz naroda?!

„Oprostite milostiva“, je odgovoril gospod župnik, „saj sem samo evangelij bral.“

»A propos, gospod župnik“, mu je odgovorila gospa notarjeva s smehljajem na ustih, »oprostite, nisem natanko čula, ker smo ravno dohajali.«

Gospod župnik se je vsem priklonil in odšel.

Gospoda pa je zavzela celo cesto ter se počasi pomikala proti domu.

Za vratmi in okni so se skrivali rado-vedni obrazi ter z očmi premotrivali mimo-idočo gospodo, občudovali njihove obleke ter sebe milovali, da ne živijo v takih razmerah, njihove ustnice pa so šepetale skrivnostno in polglasno besede, da so bili še gospa notarjeva pri maši.

Stare ženske pa so šle kot zadnje iz cerkve mimo gosposke družbe, daleč se je ognile, držeč molke v svojih rokah, v srcu pa željo, da bi Bog dal še drugim duhov-nijam tako pobožno gospodo, ki gre k sveti maši!

k Cvet. Gospod starosta in g. častnik imata sedaj silno posla, da dopovesta vsem in vsemu, da so volivci Novakovi cvet gorenjskih mož. Kakšen bo neki — sad?

k Javni vodnjaki v Kranju so precej zanemarjeni. To se je pokazalo, ko so pretečeni teden nekaj snažili vodnjak pri Majdiču pod mestom. Iz smrada, ki se je pri tem razširjal, smo sklepali, da so pili ljudje doslej vodo, ki ima z grojnicjo precej podobnosti. Od strani zdravstvenih organov bi tu bilo treba več pozornosti. — Snaženje vodnjakov bi sicer povzročalo mestu nekaj malo strčkov, a je za zdravje vsega prebivalstva nujno potrebno. Bila bi to naloga okrajnega glavarstva, ki se sicer rado vlika v politiko in svetuje kmetom, ki jih smatra za »neodvisne«, naj kandidirajo, — kjer bi pa moralo delati za vse prebivalstvo, se pa niti ne zgane.

Mengiške novice.

m Osmina po t. g. monsignoru Ant. Staretu bo v ponedeljek ob 9. uri v Mengšu.

m Posojilnica je imela pred kratkim svoj letni občni zbor. Tekom l. 1903. je bilo hranilnih vlog za 92.450 25 K, posojil 31.130 K, denarni promet je znašal 285.094 34 K. Da posojilnica dobro uspeva, je znamenje, ker je čez 80.000 K naloženega denarja.

m Izobraževalno društvo je izgu bilo s smrtjo g. magr. Stareta svojega velikega dobrotnika. Se na velikonočno nedeljo je daroval znaten dar v društvene namene.

m Na Šmarno goro gredo 2. maja vse dekliške Marijine družbe iz kamniške dekanije.

m V Mengšu so nekateri samonemški napisi. To pač ni lepo za narodni trg, kjer ni nobenega Nemca domačina.

m V Domžalah je pretečeno sredo popoldan gorelo pri Knezu. Ogenj mu je upepelil hišo in skedenj, sosedu Košaku pa velik kozolec. Požarna bramba je takoj prihitela ter ogenj omejila, za kar ji bodi tukaj izrečena iskrena zahvala. Zavarovan je bil posestnik za 800 kron, škode ima pa trikrat toliko. Kako je ogenj nastal, se ne vé.

m V društvu je v nedeljo, 17. t. m., predavanje po popoldanski službi božji.

m Prostovoljni doneski za samostojno župnijo v Domžalah se pridno donajajo. Gorčica je podružnica mengeške fare, a šteje sama čez 2000 duš. Da bi se le kmalu spolnila želja vsem Domžalcem.

m „Slovenec“ se prodaja odslej naprej vsako soboto v znani trgovini Riharjevi v Velikem Mengšu. Sezite po njem in berite!

Primorske novice.

p Prepis med slovanskimi in italijanskimi delavci je bil 20. marca v Opčinah pri Trstu. Dva Italijana, ki sta se kazala preveč vročokrvna, sta jo izkupila in bila ranjena. Zapri so Ivana Miliča in zdaj dejali v preiskovalni zapor še Avguštna Benedičiča, češ, da je hujskal „k iztrebljenju Italijanov.“

p Bolniška postrežnica — tatca. V tržaški bolnišnici se je postrežnica Alojzija Lulič polastila hranilnične knjižice Katarine Baričič, ko je ta v bolnišnici umrla.

p Vojaški nabori. Dne 13. aprila je bilo od 180 tržaških mladeničev potrjenih 68.

p Nesreča. Janez Koren z Iderskega je peljal v petek svojega bolehnega sina v Čedad, da bi se tam zdravil. Pustivši sina v Čedadu, se je vrnil domov; a po poti se je ponesrečil tako, da ga je vrglo z voza in je ubogi moč nezavesten v krvi obležal kraj ceste. Ljudje, ki so prihiteli na kraj nesreče, so ga prepeljali domov. Drugi dan, v soboto, je moč tudi nezavesten izdihnil svojo dušo. Ubogi sin, katerega je oče peljal v Čedad, da bi se tam zdravil, se je naglo pozvan vrnil domov in — kropil svojega mrtvega očeta. — Uboga družina!

p Samomor. V ponedeljek je izpila 18 letna Amalija Štolfa in komenske občine nekaj žveplenceve kisline, kar je povzročilo smrt že v par urah. To se je zgodilo v Trstu v družini g. Čbeja, pri kateri je bila Štolfa v službi. Iz pisem, katere so našli, se je izvedelo, da se je nesrečnica ostopila zaradi tega, ker je bila iz službe odpuščena.

Balkan.

Carigrad. Razen turško-bolgarske pogodbe obstoji po najnovejših zatrditvah še tejen turško-bolgarski dogovor, naperjen proti Avstriji. Načrtov je ta dogovor že podpisal, vendar ne tvori poseben del turško-bolgarske pogodbe. Bolgarija ga še ni podpisala.

Carigrad. Avstrija in Rusija sta zahtevali od porte, naj izpolni finančne

zahteve za preosnovno makedonskega orožništva.

Carigrad. General de Giorgis od-potuje danes v Solun. Sultan mu je voščil srečno pot in dobro srečo.

Carigrad. Poročila iz Soluna in Bitolja poročajo, da je izpuščenih iz ječ 400 pomiloščenih Bolgarov.

Rusko-japonska vojska.

Japonci so dosegli uspeh, da sedaj lahko svoje čete izkrcavajo na polotoku Liautung; kakor se glase najnovejša poročila, se jim je tudi že posrečilo izkrcati čete in topove. Ta vest prihaja iz Čifu in torej ni zanesljiva.

Temu japonskemu načrtu je dosedaj bil vedno nevaren ruski admiral Makarov s svojim portarturskim brodom. Kadarkoli je zapazil približujočega se sovražnika, vedno je z izredno predrznostjo odplul iz luke. Ta njegova hladnokrvna predrznost je bila tolika, da je pri carju vzbujala resne pomisleke in bojazen. Car ga je svaril, naj bo previdnejši. Na to Makarovo predrznost je zasnoval japonski admiral Togo svoj sedmi napad na Port Artur. V sredo zjutraj je del japonskega brodoma pod poveljstvom admiral Uriu se pokazal pri Miautau otokih — 12 otokov v šilski morski cesti — ter izvalil najprej ruske torpedovke iz portarturske luke.

To potrjuje poročilo ruske brzjavne agencije, ki pravi, da so skoro nato ruske torpedovke zadele skupaj z japonskimi. Razvil se je boj, ki je trajal do 7. ure zjutraj. Ruska torpedovka »Brezstrašnji« se je potopila v tem boju. Nekoliko trenutkov prej ji je šla na pomoč ruska križarica »Bajan«. Nato se se sovražne torpedovke umaknile in približalo se je japonsko brodom admiral Uriu ter čakalo, da pride Makarov s svojim brodom iz luke. Ob 8. uri zjutraj je Makarov res priplul iz luke — v smrt. Uriu se je nalašč umikal — kar naenkrat je pa videl Makarov pred seboj vse japonsko brodom, ki se je pomnožilo tudi z brodom admiral Togo. Rusko brodom se je hitro obrnilo ter plulo proti luki, kjer se je postavilo v bojno vrsto, da sprejme sovražnika. Bilo je okoli 10. ure zjutraj, ko je pod mogočno rusko ladjo »Petrovavlovsk«, na kateri je bil Makarov s svojim štabom, izvršila se strašna eksplozija. Dve minuti pozneje se je zagrnilo morje nad ladjo. Rešen je bil veliki knez Čiril, poveljnik Jakovlev, ki je pa tako ranjen, da bo živel baje le še par ur in okoli 50 mož.

Posebno čudovita je rešitev velikega kneza Čirila, kateremu je bilo prvotno namenjeno poveljstvo potopljenih torpedovke »Brezstrašnji«, a je admiral Makarov na vsak način hotel, da mora ostati pri njem. — Rana velikega kneza Čirila je jako resna.

Kaj je povzročilo to strašno katastrofo, ali mine ali japonske torpedovke, to ni še jasno.

Iz Port Arturja pa imajo londonski listi poročilo, da je bil »Petrovavlovsk« torpediran od japonskega razdiralca torped. Torpedo je »Petrovavlovsku« razdril velik del oklepa. Drugi torpedo je prodrl v prostor za streljivo, nakar se je dogodila strašna eksplozija. Razbiti kosi ladje so zleteli 100 metrov kvišku, visok ognjen stebel se je dvignil proti nebu. Makarov in njegov štab so bili, kakor poročajo rešeni mornarji, na kosce raztrgani. Od Makarova so našli nekaj ur pozneje eno roko. Nad 500 ruskih mornarjev je našlo smrt v mrzlih valovih.

Poročilo, da je bil na »Petrovavlovsku« tudi slavni ruski slikar Vereščagin, se potrjuje.

Da so japonski torpedi krepko delovali, potrjuje tudi ruska brzjavna agencija, ki pravi, da je bila istočasno v sredini poškodovana ruska oklopna »Pobjeda«, ki pa je lahko še odplula v luko. Japoncem je dobro služila jutranja megla. Nato se je japonsko brodom razdelilo zopet v dva dela ter odplulo.

Popolno uničenje ruskega portarturskega brodoma se Japoncem še ni posrečilo in morda se jim to tudi ne posreči. Japonci hočejo v prvi vrsti le toliko oslabilo rusko brodom, da ne bo moglo zavirati njihovih izkrcavanj ter bo primorano ostati v luki. Sedaj imajo Rusi v Port Arturju še tri velike oklopnice, tri križarice in nekaj torpedov in rušilcev torpedov, Japonci pa imajo baje še vedno 7 oklopnic, 6 križaric itd.

Dokler ne pridejo ruske bojne ladje iz Evrope, bodo pač Japonci razkazovali ondi na morju svojo čsbnost. Če je res, da so Japonci okoli izhoda portarturske luke položili strašne mine nove konstrukcije, si tudi itak oslabiljeno rusko portartursko brodom ne bo upalo iz luke, dokler ruski potapljavci ne preiščejo morja pri izhodu in v bližini.

Iz Pariza poročajo, da ruski generalni štab že računa s tem, da bo vse portartursko brodom izgubljeno, kar pa ne bo odločilno za končni izid vojske.

V četrtek 14. t. m. so bili Japonci zopet na delu. V Čifu se je od Port Arturja čulo v četrtek ves dan streljanje.

Londonska poročila trdijo, da je mej Port Arturjem in Niučvangom razdrtni most ter da je železniška zveza pretrgana. Japoncem se je baje, kakr že zgoraj omenjeno, posrečilo izkrcati na polotoku Liautung čete za obleganje Port Arturja.

Rusi bodo Port Artur vzdrževali do skrajnosti, z velikimi četami pa mu na polotoku Liautung ne bodo prišli na pomoč, ker je mogoče, da jim pridejo za hrbet — Kitajci, ki baje komaj čakajo, da se jim nudi ugodna priika škodovati Rusom. Vojska se bo odločila drugod, — ob reki Jalu ali pa višje v Mandžuriji.

Novo bombardiranje Port Arturja.

Petrograd, 16. aprila. Aleksejev brzjavljaja carju z dne 15. t. m.: Danes zjutraj od 8.—12. je 14 japonskih ladij od Liautuešana bombardiralo trdnjavo in mesto Port Artur. Oddale so 185 strelav. Naša eskadra, podpirana od »Pobjed«, je odgovarjala. Tudi baterije v trdnjavi so odgovarjale sovražnemu ognju. Pet naših vojakov je ubitih. Na morju nimamo ranjencev in nobenih poškodb. Na suhem je bilo ubitih 7 Kitajcev, 3 ranjeni.

Petrograd, 16. aprila. Rusko brodom je včeraj odgovarjalo na japonsko bombardiranje od svojega sidrišča. Na ladjah, katere niso poškodovane, ni nihče ranjen.

London, 16. aprila. Sumi se, da so včeraj Japonci nadaljevali izkrcavanja in da so krili izkrcavanja z bombardiranjem Port Arturja.

Japonska izkrcavanja.

Iz Tokia so poročali v torek pred japonskim napadom na Port Artur: Pri Cinnamfu ostali prevozi druge armade so pluli dalje proti severu. Najprej so se hoteli vkrati na izhodni obali polotoka Kvantung, a vsled drznih izpadov Makarova iz portarturske luke hočejo Japonci tudi drugo armado izkrcati na korejanski meji, oddaljeno dva dni od izliva reke Jalu. Japonci se že dva dni izkrcavajo na korejanski obali pri Šočču v velikem številu. Admiral Togo se je z večino svojega brodoma podal v šilsko morskocesto, da krije izkrcavanja. Od ruskih čet se nahaja menda samo Miščenko s transbajkalskimi kozaki na jugu reke Jalu.

Neko današnje berlinsko poročilo iz Tokia pa pravi, da nameravajo zdaj Japonci po zmagi nad portarturskim brodom pri Pitsevo izkrcati svoje čete. Tudi l. 1894. so Japonci tam izkrcali svoje čete, ki so potem prodirale proti Port Arturju in ga zasedle. Pitsevo leži na jugovzhodni meji polotoka Liautung ob korejskem zalivu. Japonci hočejo zdaj, ko so zmanjšali in vzeli ofenzivno moč portarturskemu brodomu, poskušati okleniti mesto od strani na suhem, da zapro polotok na mestu, kjer je polotok raježji, kjer meri razdalja od jugozahoda do severovzhoda le 5 kilometrov. S tem bi bil Port Artur odrezan od vsake zveze. Izkrcavanje pri Pitsevo je sicer jako težko in gre počasi naprej, a strategična korist njegova je takšna, da težkoče kmaj pridejo v poštev. Razen možnosti, da lahko obsedejo Port Artur, imajo pa Japonci v Pitsevu tudi urno zvezo z vojsko na Koreji in z domovino. Že pred daljšim časom so zasedli na Modrih otokih ležečo luko, kakih 50 kilometrov oddaljeno od Pitseva, ki jim zna izvrstno služiti.

Rusi še na Koreji.

Pjüngjang, 15. aprila. Iz Koreje se poroča, da je ostalo še nekaj Rusov na Koreji. Ti bodo, ko se umaknejo čez Jalu, pustili nekoliko ogleduhov, ki naj zapros podkopi gorske soteske. Prvotni naselniki, ki prihajo od severa, pripovedujejo, da so Rusi v gorskih soteskah zakopali eksplozivne snovi.

Bolezni mej Japonci.

Tientsin, 16. aprila. Sem prihajajo vesti, da se mej Japonci na Koreji širi nalezljiva bolezen, ki je doma na Japonskem, v Indiji in na Ceylonu in ki povzroča bol-

niku veliko trudnost; težkoše pri dihanju ter je večkrat smrtna.

Se nekaj podrobnosti o strašni nesreči pred Port Arturjem.

Petrograd, 15. aprila. Mej mrtveci »Petrovskopavlovskega« je tudi ruski kontreadmiral Molass.

London, 15. aprila. V ruskih krogih se razmišlja, ako bi ne kazalo Port Arturja sploh zapustiti, ker to itak ne bo odločilno za vojsko. Neki kitajski kapitan poroča z dne 14. t. m., da pred Port Arturjem sedaj ni sledu o japonskem brodogradu. V Cifu menijo, da se je Togo podal na kak prostor, na katerem lahko popravi poškodbe svojih ladij. (Iz te brzojavke sledi, da so tudi Japonci dobili v boju poškodbe. Ured.)

Dunaj, 15. aprila. »Deutsches Volksblatt« se brzojavlja iz Petrograda: Govori se, da je Makarov samega sebe usmrtil. Pripoveduje se: »Ko je bila oklopnica »Petrovskopavlovsk« poškodovana od večih torped, istotako dve križarici, ter je bila nevarnost, da sovražniki obkrožijo celo rusko brodograd, se je Makarov v svojem kabinetu vstrelil. Makarova smrt je vzbudila med moštvo veliko razburjenje. Kmalu nato je vdrila 24 colna torpeda v smodnišnico in ladja je zletela v zrak.« (Ta vest je skoro gotovo izmišljotina. Ured.)

Sebastopol, 16. aprila. Podadmiral Skrydlov, poveljnik ruskega črnomoškega brodograda, ki je imenovan za naslednika Makarovu, odpotuje danes v Petrograd, odkoder odpotuje takoj v Port Artur.

Berolin, 16. aprila. Car je bil radi vojske že takoj ob početku sovražnosti jako melanholičen, najnovejša nesreča ga je pa globoko pretresla. V vladnih krogih se nikakor ne taji resnosti položaja, vendar je upanje na boljše dogodke trdno, ker steber ruskih nad, Kuropatkin, stoji neomajen. Kuropatkin je na odločilno sodelovanje ruskega brodograda itak računali še v poznejšem času.

Japonci tajé.

Japonsko poslanstvo na Dunaju razglasa: Vest, da poveljujejo japonski častniki kitajske čete v severni Kini, je popolnoma neresnična. Res je le, da Janšikaj rabi več japonskih tolmačev v Paotingfu, katere pa je zdaj tudi odpustil.

Požar v cesarjevi palači v Söulu.

Iz Pariza se poroča, da je 15. t. m. nastal požar v cesarjevi palači v Söulu, ki je divjal celo noč. C sarju se je posrečilo pobegniti s svojo rodovino. Pri gašenju so se odlikovali posebno francoski mornarji.

Judovsko veselje.

Dunajski židje so imeli velikansko veselje, ko je prišla na Dunaj vest o nesreči »Petrovskopavlovskega«. Na Koroški cesti je uredništvo »Zeit« razstavilo brzojavko, katere je židovski obkrožnost v navdušenjem pozdravilo. Ljudje, ki se niti poznali niso, so se med seboj objemali na cesti. Radosti poskakujoč so odšli v gostilne, da zapijejo »japonsko zmagov«.

Japonska hoče pridobiti Nemčijo.

London. Iz Tokia poročajo, da se bo vikonte Aoki s posebno misijo napotil na Nemško.

Samomor ruskega generala?

Pariz, 15. aprila. Lani je Rusija za vzhodno Azijo naročila na Francoskem sedem baterij za gorsko topništvo. Prevzel jih je ruski general Altvater, ki jih pa ni spravil v Azijo, ampak na Poljsko, kljub temu da je imel nalog spraviti jih v vzhodno Azijo. Včeraj je Kuropatkin brzojavno vprašal, kje so te baterije, na katere je računal pri svojih operacijah. Car je Altvatra trdo prijel. Altvater se je baje nato ustrelil.

Shod v Boljunu.

Iz pod Učke.

Vem, da se bodele židili, ko dobite te vrstice iz naših krajev, ker za nas se sploh ne ve, da živimo v teh pustih, skalnatih krajih tužne Istre. Ker pa vidimo in beremo, da se narod po drugod probuja in išče svoje zakonite pravice, počeli smo misliti, kaj ne bi mogli i mi, kar morejo drugi. Imamo sicer mnogo težave, vendar to nas ni ostrašilo. Počeli smo se tudi mi zavedati in iskati, kar nam gre in kar je naše.

Naša glavna občina je v Boljunu, pod katero spadajo tri župnije: Vranja, Paz Lušnjevica in samostalna kapelanija Borut. Tem občinam so zapovedali in ukazovali do leta 1897. naši največji neprijatelji, kateri nas niso drugače nikoli poznali, ko tedaj, kadar je bilo treba platiti, in še tedaj niso hoteli govoriti niti pisati v našem materinskem jeziku. Da bi nam pa dali šole, to jim še na misel ni prišlo. Torej naša največja želja je bila, da bi dobili v svoje roke občino, in to se nam je posrečilo, da smo mogli in smeli privrati v našem milem materinskem jeziku zaklicati: Zivio! Vedeli smo pa, da nam bi

to prav malo koristilo, če ne bi sami počeli misliti na bodočnost naše mladine. Če naša mladina ostane brez znanja, našemu nasprotniku bi bilo lahko preje ali pozneje nam uzeti ono, kar smo mi s težko muko pridobili. Počeli smo misliti na šole, a delo je bilo težko. Vendar smo dosegli šolo na Vranju in Paz, zdaj pa se zida v Lušnjevici in Borutu. Vemo, da smo tudi v materijalnem oziru na slabih nogah, da nas je veliko zadolženih in da moramo plačevati visoke obresti italijanski gospodi; a nismo se plašili. Ustanovili smo te dni ljudsko posojilnico ter nas je pristopilo do 50 članov.

Da bi nam se še bolj oči odprle in da bi započeto delo naše imelo večji uspeh, odločili smo se za ljudski shod, na katerem bi nas učeni gospodje podučili. Zatorej smo sklicali prvi ljudski shod v Istri na boljunskem polju, kamor so se potrudili razni gospodje. G. Radič iz Zagreba nam je prav lepo govoril o avstro-ogrski monarhiji. Gospod Flego, bivši načelnik občine buzetske, nam je čisto priprosto razložil, kaj so občinske volitve, kaj so volitve za državni in deželni sabor in da je dolžan vsakateri priti na volišče, kateri ima po zakonu pravico. G. Novljan je govoril o narodnem vprašanju. Govorila sta tudi gg. dr. Červar, odvetnik, in g. Mandič, občinski blagajnik iz Pazina, katera sta nam obširno pokazala rane, katere dandanes tišče kmeta; pokazala sta tudi pripomočke, katerih se moramo poslužiti, da se stanje kmeta izboljša.

Z shodom za prvokrat moremo biti dosti zadovoljni, če pomislimo, v katerih časih in med katerimi brati živimo. Shoda se je udeležilo do 200 ljudi; sklenili smo, da se zopet na jesen snidemo, če nas Bog ohrani.

Torej vidite, da smo se počeli tudi v tužni Istri gibati. Razšli smo se, zahvaljujoč se gospodom za njihov trud in pevajoči »Lepa naša domovina.« Na shod so prišli tudi nekateri od naših nasprotnikov, in od teh smo morali čuti na njihovo žalost, da so naša gospoda dosti koristnega povedali in vemo, da so njihove besede šle iz srca in ogrele marsikateremu ledeno srce, če količ kaj hoče resnico spoznati.

Odmevi volivnega boja.

(Iz Poljanske doline.)

Boštinovega moža, ki se v Gorenji vasi uči za župana, je po volitvah silno sram. Že prej ljudem ni dajal odgovora, — pa le iz »modrosti«, sedaj pa zato ne, ker ga je sram vednih glasov: Boš ti nas za norce imeli?

Cele koše papirja je na prodaj v Gorenji vasi, namreč vsi pozivi neodvisnih kmetov na naše volitve; bilo je tega papirja od Trate proti Žirovskemu vrhu in Lučinam vse gesto nasejano, — pa da se rešijo ti dragoceni biseri, naj jih sedaj kdo kupi, da jih bo daroval Boštinu, naj si dela iz njih »škrnelcine«, v katere bo lovil solze svojega kesanja.

Obsodbo liberalne stranke smo čuli v dneh volivne borbe v naši dolini od nje nega voditelja, samega dr. Janeza. — Ljudje pravijo, da se je izrazil o svoji stranki takole: Mi sedaj nič ne moremo opravimo le tam kaj, kjer je dosti »šlibarjev in poganjačev«.

Silno je obogatel v Srednji vasi po shodu liberalcev nekdo, pri katerem je spilo šestnajst žirovskih fantov nič več kakor en liter vina. Ti so ga postavili na noge!

Nagrado bo razpisal poljanski Perko za načrt velikanskega spomenika najnovejšemu slovenskemu pesniku, onemu učitelju, ki je na shodu pri Anžonovcu izgovoril v resnici klasičen verz: »Župnik govori samo za denar, jaz pa zastoj, ker nisem far.«

V Poljanah je prazno nadučiteljevo mesto. Dvakrat ali trikrat so zadnjič razpisali to službo, nazadnje so dobili enega — na, pa je kmet. Čudno! — Zadnjič se je »Narod« zaletaval v nekatere duhovnike, ki podučujejo, tukaj pa nič ne reče, čeprav uči navaden — seveda neodvisen — kmet. Gospod z Visokega, tukaj si pa priznal, da je kmet človek — ki je sposoben tudi za učitelja. — Sužbo bo treba zopet razpisati.

Neodvisen kmetič je postal štacnar v bivši Vidmarjevi kovačnici v Poljanah.

Tičem so nastavljal i lmanice po Logu zrimške občine pred volitvijo poljanske kmetiče, Perko in Kos, in pa Jernač Tavčar, Cveifar izpod sv. Volbena, brat graščka visokega. Mislili so, da je kaj kalinov tam, pa so sami kalini ostali. — Drugič morate lim bolj skuhati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. aprila.

»Prefino so organizirani!« Liberalci so našli na sebi zopet lepo lastnost! »Prefino so organizirani« in preveč »duševno delujoči«. Zato pa ne morejo več zvočenja poslušati. »Slov. Narod« piše: »Polnoma nepotrebno in nesmiselno je zvočenje mrliču, ker ne koristi nikomur, škoduje pa tistim fineje organiziranim in duševno delajočim ljudem, ko ga morajo po

alušati dan za dnevom. Kako pride človek do tega, da mora poslušati nekaj, kar mu je skrajno zoprno? Vsek hrup je škodljiv živčevju in eden najbolj škodljivih hrupov je cerkveno zvonjenje po mestih. Obračamo se torej do slavnega občinskega sveta ljubljanskega... itd. Ali vidite zdaj, neodvisni kmetje, kaj vašim voditeljem manjka? Prefino so organizirani!

Možat odgovor je dobil »Sl. Narod« iz Novega mesta. Po listku »Reduta« z dne 24. marca so se čutili žaljene razni novomeški gospodje in dame. To je dr. Slanca tako ujezilo, da je »Narod« nazaj poslal in pisal dr. Tavčarju tako pismo, da bi se bil dr. Tavčar kmalu v klerikalca izpremenil, ko ga je bral. Tudi Grasseli je poslal »Narod« nazaj, kakor še drugi, katerih imena zdaj zamolčujemo, a jih bomo priobčili, kakor hitro izvemo, da so zopet naročeni nanj.

Bivšemu liberalnemu deželnozbornskemu kandidatu Setini je ministarstvo odpovedalo upraviteljstvo državne tehnične v Metliki.

Česa si žele liberalci? »Slov. Narod« piše zopet, da bodo morali liberalci odpasti od katoliške vere, in sicer za to, ker je sedanji papež odredil kanonične vizitacije škofij za Italijo, ne pa tudi za — Kranjsko. — Liberalci se torej boje, da ne bi morda — škofje bili pre malo katoliški. Pred kratkim je pa »Slov. Narod« še ravno zaradi tega napadal papeštvo, ker se baje »vtika v razmere drugih držav« ter rotit vse države, naj vendar ne puste papežu nobenega vpliva v svojih mejah! Žalostno res, da noben papež ne more ustreči »Slov. Narodu«!

»Slovenec« se prodaja od danes nadalje od pol 8. ure zvečer, ko se zapro upravniški prostori, ter ob nedeljah in praznikih v trafiki g. Elsnerjeve v Kopitarjevih ulicah, nasproti upravitelstvu.

Družba treznosti. Predzadnji »Sko-fijski list« ljubljanski je objavil pravila družbe treznosti kot cerkvene družbe za ljubljansko škofijo in pozval, naj se ustanovljajo. V pisovalne pole se ravno kar tiskajo in se bodo prihodnji teden že dobile. Lične vsprejemnice so tudi že v delu. — Poročilo o ustanovnem shodu z govori bo izšlo prihodnji mesec. Iz njega bo lahko dobili primerne tvarine za govore. — Tako bo vse pripravljeno meseca maja. In meseca junija okolu Kresa — ker je Janez Krstnik družbin zavetnik — bo prav primeren čas za ustanavljanje podružnic po župnijah.

C kr. centralna komisija za umetnost je v znak priznanja zaslug r. g. konservatorja Črnologarja poslala njegovi vdovi gospej Fer. Črnologar 100 kron podpore.

Iz Planine pri Rakeku. Prva gledališka predstava dkl. Marijine družbe se je izvršila s takim lepim uspehom, da se bo v nedeljo, 17. t. m., še enkrat ponovila na mnogostransko željo udeležnikov in drugih.

Nagloma umrl je v Borovnici načelnik železniške postaje v pokopu g. Josip Gabrijel.

Hrvatsko parobrodarsko društvo v Senju je nedavno otvorilo s prvim svojim parobrodom »Hrvatsko« redno vsakdanjo plovitbo med Senjem in Reko, ob nedeljah pa med Senjem in Karlobagom. Iz Senja odhaja zjutraj ob 4.45 in prihaja na Reko ob 8.15. Z Reke odhaja popoldne ob 1. in prihaja v Senj ob 4.30. Medpostaje so: Novi, Selce, Čekvenica, sv. Jakob in Kraljevica. Ob nedeljah pa odhaja iz Senja zjutraj ob 6. uri in prihaja v Karlobag ob 9.20. Vrača se iz Karlobaga ob 11. uri in prihaja v Senj ob 2.20 pop.; medpostaje: Sv. Juraj, Starigrad in Jablanec.

Umorjen duhovnik. V Stilju blizu Vrgovca v Dalmaciji so našli umorjenega in oropanega duhovnika Filipa Minisco v njegovem stanovanju.

Rokovnjači v Ameriki. Jurčič Govekarjeve »Rokovnjače« so igrali slovenski diletantje v Clevelandu v Ameriki. Ondi so ustanovili slovensko »Dramatično društvo«.

Prejnice svile v Stražloah pri Gorici nameravajo baje zapreti. Tako se govori po Gorici. Jednemu delu delavcev je že odpovedano delo. Ta ukrep je pa posledica krize, ki tlači to industrijo.

Torpedi za Rusijo. Iz Reke se nam piše: Za Rusijo se bode tekom maja iz tukajšnje tovarne torpedov odposlalo po železnici 24 torpedov.

Milo ni podraženo. Neki list je pred kratkim javil, da je izdelovateljica »Jelenovega« mila dvignila ceno mila za 3 K

od 100 kg. Ta vest, kot se nam javlja, ni istinita.

40 000 kron znaša glavni dobiček loterije za sobe grelnice. Opozarjamo cenjene bralce, da se vrši zbiranje nepreklicno 23. aprila letos.

Perilno mlo v prid družbe sv. Cirila in Metoda so prideli izdelavati ter ga prodajajo po vseh večjih prodajalnicah.

Iz Ihana. V odgovor na jalovo »Narodovok« bahanje glede obč. volitev samo to: V obč. odboru v Ihanu liberalcev sploh ne poznamo, morda sta dva, a še ta dva bi bila morda užaljena, ako bi jih tako imenovali. Zivel v sredo novo izvoljeni neomajano katol. narodni župan g. Karel Sojer! Bog in sreča junaška!

Na ženskem učiteljsko v Gorici je razpisano mesto definitivnega glavnega učitelja za nemščino in slovenščino.

Bledičnost mej delavci. Kakor se nam poroča z Dunaja, je delavsko-statistični urad v trgovinskem ministarstvu prišel preiskavanja, da dožene vzroke bledičnosti mnogih delavcev pri raznih delovršbah. Dne 10. t. m. je šla posebna komisija veščakov pod vodstvom sek. načelnika dr. Malaja v Pribram, da ondi pregleda srebne in svinčene rudnike. Komisija bode pozneje tudi drugod preiskavala razmere na lici mesta.

Iz preiskovalnega zapora ušel. Jožef Krotec, rojen 10. suseca 1880. v Grdunjah pri Vinici, je ušel 14. t. m. iz preiskovalnega zapora v Novem Mestu. Stočil je na zaprto okno, prodir skozi šipo, skočil 2 m globoko, vrgel se v Krko, preplaval in se skril. Ljudje so se čudili, da v škornjih in obleki more tako hitro plavati. Ukradel je 400 kron in s temi hotel popihati v Ameriko. Zvečer se je še pokazal v Zabji vasi. — Izdala se je proti njemu tiralice.

Osebn dohodarina. Piše se nam: Glede osebne dohodarine se še vedno dujejo pritožbe. Ne le da se dohodarina v mnogih slučajih odmerja previsoko, napravljajo se strankam tudi nepotrebne sitnosti in pota. Predlanskim so nekateri hoteli plačati za celo leto; pri blagajni pa se jim je reklo, da ne sprejmo za celo leto, ker znesek ni še določen. Lani je radi tega čakala neka stranka, da dobi plačilni nalog. Naloga ni bilo, pač pa opomin in kazen za opomin. Letos nekateri niso mogli dobiti za napoved potrebnih golie. Nato neka stranka vloži napoved na navadni polji papirja. Drugi dan pa dobi napoved nazaj odprto brez kuverta; ker pa stranka ni bila doma, bila je izročena drugi stranki. Ako ni nobene tajnosti, potem naj se tudi resitve napovedi pošiljajo odprte. . .

»Straža«, slovensko katoliško izobraževalno društvo na Dunaju, meseca aprila ne priredi nikakega zborovanja, zato pa boče mile rojake na Dunaju presemetiti dne 8. maja s prav posebno zanimivo zabavo v češkem »Narodnem domu« v XV. okraju. Po zaslugi društvenega predsednika gosp. dr. Valjaveca se vršijo na njegovem domu prav marljivo pevake vaje društvenega mešanega zbora. Slišali bomo torej mičnih pesmic, obeta se nam tudi glediška igra, radovali se bomo instrumentalne glasbe in občudovali mogočni zbor vrle »Danicek«. Tako upamc, da bo prav ta večer v društvu vzplamtelo sveto navdušenje za namene, ki jih ima »Straža«, navdušenje, ki že sicer vlada med vrliimi društveniki in društvenicami!

Znižane pristojbine C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu nam naznanja, da so s 1. t. mes. primerno znižane besedne pristojbine za brzojavke via Trst na Grško, Kreta, Malto, Azorsko in Kanarsko otočje, Portugalsko in Špansko, v Gibraltar, Maroko in Senegal.

Proti lihvarstvu. Minole dni so na Dunaju zborovali razni možje ter se posve tovali o sredstvih proti lihvarstvu ali oderuštvi. Godé se v istini po večjih mestih uprav kričeča sleparstva, katerih žrtve so navadno nižji uradniki in častniki ter lahko miselni mladiči plemenitaških in takozvanih boljših družin. Na shodu so posamezni govorniki navajali neverojetne slučaje. Zakon proti oderuštvi pomaga malo, od sto in sto oderuhov jih pride malo pravici v pe t. Tega pa niso krivi samo oni, ki dajejo denar za visoke obresti, marveč tudi posredovalci in mnogi dolžniki sami, ki obljubijo vse, da le dobé denar. Se večja škoda v gospodarskem in sploh socialnem oziru pa je lihvarsko razkosavanje malih in srednjih zemljišč. Često se zgodi, da prežé na zadolžene kmete razni prekupci, ki razkosavajo kmetije ter ustvarjajo kmečki proletarijat, ki je huda rana na telesu naroda. Da se to ne vrši brez lihvarskih namenov, to kažejo mnogi slučaji, ko se v ta namen ustanavljajo celo konsorciji, da pod roko ali na dražbah kupujejo kmetije ter pošiljajo po svetu revne družine s trebuhom za kruhom. Drugače seveda je, ako so na prodaj latifundije, obširna zemljišča, katerih lastniki ne morejo ali nočejo intenzivno obdelavati. Ako se taka večja posestva razkosajo v srednje in male kmetije za primerne cene, moremo

to z gospodarskega stališča le odobravati. Kmečko prebivalstvo se množi od leta do leta, zemlja pa se ne raztega, ljudem manjka dela in kruha. Posamezne marljive kmečke družine pa tudi bolje obdelujejo svoja zemljišča, nego veliki posestniki, ki ne morejo dobiti dovolj poslova. Seveda so tudi izjeme. Torej, varujte posestniki vsak svojo podedovano posestvo za svoje družine z varčevstvom, marljivim in naprednim delom.

— **Col nad Vipavo.** Dae 4. malega travna je prišlo svoje delovanje tukajšnje slovensko izobraževalno društvo. Pravila so bila potrjena že pred enim mesecem. Udob steje sedaj 36 vrlih, odločno katoliških mož in 6 ravnatoka vrlih mladeničev. Oglašajo se še vedno novi udje. V odbor so voljeni: Predsednikom Franc Pregelj, posestnik na Polju št. 19; odborniki: Anton Bizjak, posestnik v Sanaboru, Anton Kobal, mladenič in posestnik v Sanaboru, Ivan Janc, župni upravitelj na Colu, Anton Rupnik, posestnik na Polju, Gregor Gerljčič, posestnik v Franc Bizjak, posestnik v Orešju. — Ravno isti dan se je otvorila tudi na novo ustanovljena hranilnica in posojilnica za Col in Podkraj, registrovana zadruga z neomejeno zavezo. Sedež ima na Colu v župnišču. V načelstvo so voljeni: Predsednikom: Ant. Rupnik, posestnik na Polju; odborniki: Franc Pregelj, posestnik na Polju, Ivan Janc, župni upravitelj na Colu, Stefan Lampe, posestnik in trgovec v Višnjah, Franc Bizjak, posestnik v Orešju. Bog daj obema mladima, prepotrebnima društvoma krepko rast in obilen božji blagoslov.

— **Iz Poljan.** Liberalni poljanski župan je vprašal liberalnega tratarskega župana: »Koliko glasov bo pri vas za Demokracijo?« — »Ej, pri nas gre vse za gospodom.« — »Koliko pa pri vas?« — »K vedemu 10.« — »Pa še 10 bi jih ne imeli, ko bi bili naši ubogali neodvisne agitatorje kakor Anžonovca, ki je prepovedal sosedu Jernejcu, da ne sme priti volit. Jernejec je pa le prišel. Kos in Siškar sta shod »držala« v Delnicah. Ko sta nazadnje pozvala ljudi, da naj dajo podpisati glasovnice, jim je odvrnil značajni Remo: Je že dosti »šribarjev« v Delnicah, bomo že brez vaju naredili. Globok vzdih se izvije Siškarju: Oh, koplano jih pa bodete dali podpisati! — Delničani, Brdarji in Bukovčani pa pravijo, če jim prideta še enkrat take neumnosti vsiljevati, da jima bodo pot pokazali. Kakor korporat pred četo je stopal na velikonočni ponedeljek Kos pred nekaterimi neodvisnimi na shod v Srednjo vas. V četrtki se je pa celo peljal; med potjo je enega izmed naših prijazno vabil, da naj prisede, — nazaj grede ga je pa surovo tirjal: Plačaj mi petak, ki si mi ga dolžan! Domu prišediš je zastokal: Tok sem hud dons! In takoj je sestavil dopis za »Gorenjca«, potem ga je pa dal g. nadučitelju v pregled, da je vstavil pike in vejice. Pa ne bomo kupovali pri »veletržcu« Kosu, so rekli naši kmetje, če bo tako navdušen za libe ralne neodvisnosti, ampak rajši drugod. Mogoče bo pa to Kosa bolj izmordilo, da bo začel drugače peti! — »Vam se ne gre zavoljo vere, ampak zavoljo bere! Kako se drznete na prižnici oznaniti volitve? To je zloraba urada! Skoda, da nimamo kancelarjara!« Tako so kričali nad g. kaplanom neodvisni kmetje: g. Perko, Kos, Andrejaneč, cerkveni ključar Kamnar, kamenški Pavle in Tavčarjev brat Kosem. Oj jeze so kar pihali. Prav bojim se, je rekel pozneje eden izmed naših, da ne bi jim razburjenje škodovalo. Zmaga bo naša, so govorili neodvisni kmetje, ker je kmetijsko društvo propadlo, kriva seveda je cela katoliško-narodna stranka. Pri Polonovcu se se že »ustimavali«, kako bodo rjuli: Živijo Novak! Pri Anžonovcu so nekaterim našim vailili svoje glasovnice, češ, kako bodete mogli prenesti, ko se bomo iz vas norčevali. Radi bi pa zvedeli, kje so dobili toliko glasovnic? Ko so jim pa listki prečrtali račun, je Koritar na koncu županove hiše od veselja zavriskal, liberalci so pa šli poparjeni domov. Med potjo jih je pa eden vprašal, ki je prišel gledat na Bukov vrh za vreme: Ali se vrčate kakor Japonci od Port Arturja? — Kovač: Zdjaj nas bo pa še ta h... za norca imel!

— **Iz Planine** pri Rakeku se nam poroča: Gledališka predstava tukajšnje Marjine družbe se je na belo nedeljo izvršila v vsakem oziru neprimakovan sijajno. V izbranim in slovesnem nagovoru je prednica omenjene družbe preljubko pozdravila navzoče goste. Pevske točke pod vodstvom g. Ivana Jerina so bile izborne. Mlada »Plansarica« je s svojim dražestnim nastopom in srebrnojasnim glaskom kar očarala občinstvo. Imenitno je pogodila »Mamica« svojo vlogo s tremi ljubeznjivimi »vnučinjami«, ki so podale poslušalec red in prekrasen vtik. Igralke izvirne Sardenkove veseligrice »Marte« so zaslužile pohvalo in priznanje od vseh

strani. Gracijozno je nastopala gospa Zornikova in elegantno nevesta Hermina. Berta je bila živahna kakor pravo živo srebro, Kristina ponosna kakor roža na vrtu, Ana pa pohlevna in krotka kakor jagne. Čudovito zgovorno in samozvestno se nam je predstavljala »izkušena« Fortunatka in modro, a obenem šaljivo se je izkazala Trtnikova mati. Prijetni sta bili tudi obedne služkinji Marička in Angela. — Končno moramo izreči gospodu županu Koviču in sploh njegovim cenjeni obitelji najiskrenejšo zahvalo, da so nam tako radodarno postregli s prostom in z drugimi za prireditve predstave potrebnimi rečmi. Izvrtim igralkam pa ključemo: Na svidenje zopet kmalu na gledališkem odru!

— **Umrli** je v Novem mestu dne 10. t. mes. obče znana in priljubljena gospa Alojzija Rohrmann v 77. letu svoje dobe. Pokojna je mati gosp. Adolfa Rohrmanna, uradnika pri okrajnem glavarstvu v Kranju, gospoda Jožefa Rohrmanna, c. kr. notarja v Cirkovci, in gosp. Viljema Rohrmanna, pristava na kmetijski šoli v Grmu.

Ljubljanske novice.

Slovensko gledališče v Ljubljani.

Včeraj zvečer se je vršil v tukajšnjem »Narodnem domu« občni zbor »Dramatičnega društva« in sestanek prijateljev slovenskega gledališča, da se dogovore, kako vzdržati slovensko gledališče na dosedaj višini, kljub temu da odpade letos dež. podpora.

Predsednik g. dr. vitez Bleiweis se je pred vsem zahvaljeval za znatne podpore ljublj. obč. svetu, a dejal, da se večje subvencije od obč. sveta ne more tirjati. — Povdarjal je, da je bil denarni uspeh letošnje sezone tako ugoden, kakor doslej še noben. Da se ohrani slovensko gledališče na dosedaj višini, treba bo skrbeti, da se oglasi potom gledališkega društva več podpornikov, ali pa da se zviša cena lož in prvih sedežev. Ob živahnem pritrdjevanju občnega zbora se je zahvaljeval neumorno in izborno delujočemu društvenemu blagajniku g. Rozmanu, ki je s svojo marljivostjo in svojim redom prva opora slovenskega gledališča.

Dalje je g. predsednik dejal, da je pooblaščen od dež. odbora izjaviti, da ni res, da bi se vršilo kršenje slovenskih predstav na korist nemškemu, ampak da se je moralo število predstav obeh podjetij zmanjšati, ker je bilo gledališče zavarovano le za 200 predstav. Ta izjava mnogih ni zadovoljila.

Letos je bilo manj slovenskih predstav, nego lani, in če se je hotelo kaj krčiti, naj bi se krčilo nemškemu podjetju, ki ima vsled »kranjske enakopravnosti« več dni v tednu na razpolago, nego slovensko »Dramatično društvo«.

Soominjal se je umrlega gospoda Janke Rodeja, ki je zapustil za penzijski zaklad gledališča 500 K.

Nato je podal svoje obširno poročilo tajnik gospod dr. Novak. Njegova opomba, da je treba preko vaškega obzorja braniti slovensko gledališče tudi proti domaćim nasprotnikom, je očividno ljubeznjivo merila na nas. Tu bi povdarjali, da ni nikakor nismo proti slovenskemu gledališču. Ako so se katoliško-narodni poslanci v deželni zbor postavili na stališče, da za gledališče ni treba posebnih podpor iz deželnega zaklada, tedaj bi opravičeno menili, da bo tista slovenska inteligenca, ki toliko govori o ljubezni do slovenskega gledališča, pa mogla spraviti skupaj 12.000 kron (oziroma prihodnji nedostatek 5896 kron) in tako razbremeniti zadolženo deželo na obojestransko zadovoljnost.

Gotovi krogi pa bi svojo resnično naklonjenost do slovenskega gledališča poseben pokazali s tem, ako bi bolj skrbeli, da dobimo naraščaj domaćega igralnega osebja.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je bilo v pretekli sezoni vseh predstav 97.

Upričilo se je čvetero slovanskih oper (»Evgenij Onjegin«, »Dalibor«, »Prodana nevesta« in »Petar Svatič«) ter slovenska opereta »Amaconke«; dramskih slovanskih del smo imeli 13.

Skupaj se je torej v minoli sezoni upričilo 17 slovanskih del, med tem sedem dramskih novitet in dve operni noviteti; skupaj 9 slovanskih novosti.

Poleg teh slovanskih del smo imeli še 26 tujih. Med temi 26 tujimi deli je bilo trinajst novitet.

Vsega skupaj se je upričilo 44 del (= 17 slovanskih in 26 tujih), med njimi pa je bilo 22 novitet (= 9 slovanskih in 13 tujih). Popredno se je torej igralo vsak mesec tokom šestmesečne sezone po sedem raznih dramskih in opernih del, oziroma smo imeli vsak mesec 3—4 dramske in operne novosti.

Končno je tajnik g. dr. Novak prav umestno povdarjal: V bodoče moramo bolj skrbeti, da pri-

demo v deželni gledališču do onih pravic, katere lahko zahtevamo. Slovensko gledališče se v svojem razvoju ne zavira od občinstva, ampak od drugih strani. V deželni gledališču se nam reže tanjši in slabši kruh, nego Nemcem. Naravnost nezasielno je, da ima 15 odstotkov Nemcev v deželni gledališču več igralnih dni, nego 80 odstotkov Slovencev. Temu se moramo storiti konec, zato ni odloga. Takrat se mora popraviti, ker se druga ne more zadostno: Zepri stavbi gledališča nas prikrajašali naši narodni nasprotniki. Gledališče, ki bi moralo biti pristopno za širše kroge, zidano je tako, da imajo prostora v njem le boljši krogi, za širše občinstvo je pa v njem veliko premalo prostora. Zepri stavbi se je gledalo le na nemške sedežane, ne pa na slovenske potrebe. To je tujen odmev izvrševanja principa enakopravnosti. Stvar časopisja je sedaj — občinstvo je že davno dovolj ogorčeno — da pokaže, da nujno hočemo pravice. Govornik našteva, kake zapreke se stavijo slovenskemu gledališču tudi od vojaške godbe. Zaključil je svoja razmišljanja: Odbor bo od prihodnje sezone dalje naznanil javnosti vsak korak, ki ga bo storil v dosegu enakopravnosti Slovencev v deželni gledališču in o uspehih teh korakov. Edentak korak se je ravnokar izjalovil na silno žalosten način. Nasprotniki morajo videti, da nam je stvar resna.

G. F. Souvan ml. je prašal, kaj bo odbor storil, da v slučaju, ako Nemci zdajo svoje gledališče, slovensko gledališče ne bo trpelo škode, in kaj meni ukreniti, da se število slovenskih predstav pomnoži.

Predsednik odgovarja, da Nemci vsled radodarnosti kranjske hranilnice prično lahko takoj z zgradbo gledališča, a tega sedaj ne nameravajo storiti. (Klici: Ker se jim v dež. gledališču boljše godi!) Kar se tiče pomnoženja slovenskih predstav, je bilo v dež. zboru sklenjeno št. 10 slovenskih in nemških predstav. Dež. odbor more to razmerje spremeniti le na podlagi sklepa dež. zbora. (Klici: »Lep izgovor!«)

K temu dostavljamo: Ako bi bilo gospodom to stališče resno, bi se dalo govoriti o izločitvi te točke iz obstrukcije, ako slovenska večina dež. odbora nikakor noče sama pomnožiti slovenskih predstav in dobiti nakn. dovoljenja dež. zbora.

Nato je podal svoje poročilo blagajnik g. Rozman o finančnem uspehu preteklega gledališke sezone. V finančnem oziru bila je pretekla sezona gotovo najizbornejša, odkar obstoji slovensko gledališče. Vsaka predstava imela je 210 K denarnega prebitka. Največ ste donesla »Pot okoli zemlje« in Govekarjevi »Legionarji«. Računski zaključek ima skupnega denarnega prometa 203466 kron 62 v. in se razdeli na posamezne naslove takole: Dohodki skupno 101733 K 31 v. Meji dohodki znaša dnevni dohodek predstav 33215 K 57 v. Stroški so bili naslednji: Za opero 14319 K, za dramo 20023 K, za zbor 7883 K 50 v., naobraza in pouk 185 kron, lože 6600 K, dnevni stroški predstav 18545 K 78 v., repertoar 4666 K, dekoracije 516 K 76 v., garderoba 1401 K 78 v., zavarovalnina, davek in obresti 1761 K 81 v., rekviziti 39 K 60 v., razno 4362 K 49 v., prehodni stroški 13400 K, plačani dolg 6632 K, v blagajnici dne 31. marca 1904 996 K 59 v., vkup 101733 K 31 v. Dolga je društvo plačalo 6632 K, tako, da je zdaj dolžno le še 9440 K. Pokojninski zaklad pa znaša 2036 K 70 v.

Proračun za prihodnjo gledališko sezono se glasi: Ker odpade dosedanja deželna podpora v znesku 1200 K, bo potrebščina sledeča: Za opero 16520 kron, za dramo 20540 K, za zbor 7400 K, repertoar 4000 K, garderoba 1600 K, zavar. davek in obresti 1250 kron, »Vzajemno podporno društvo« 832 K, kurjava gledališča in kurjač 2000 K. (Dež. odbor je prepuštil društvu lože, zato pa naložil ta nov strošek z določilom, da mora društvo kuriti tudi za Nemce!) razno 4000 K, vkup 58142 K. Pokritja pa bo: Blagajniški prebitok preteklega sezone 996 K, redna subvencija mestna 12000 K, izredna 14000 K, gledal. društvo 1200 K, članarina 400 K, lože 6600 K, dnevni dohodek za 90 predstav po 190 K bo znašal 17100 K, razno 150 kron, vkup 52446 K. Ako se primerja potrebščina s pokritjem, izkaže se 5696 kron primanjkljaja, katerega bo treba na kak način pokriti.

Pri dopolnilnih volitvah v odbor so bili izvoljeni gg.: dr. Tekavčič, dr. Stare, Janko Bleiweis, Fran Govekar.

Gosp. Fr. Souvan ml. je pozival na agitacijo za nove člane »Dram. društva« in

gledal. društva, ker sedanje nizko število članov je škandal za slovensko občinstvo v Ljubljani.

O tobačni tovarni. Izvestno časopisje je v silni zadregi, ker upravičene zahteve delavstva vzbujajo mej občinstvom le simpatije in ker vsak pameten človek pripoznava, da se je z delavstvom v tobačni tovarni postopalo tako, kakor bi se postopati ne smelo. Mi smo pravično opisali zahteve delavstva, »Narod« je pa prišel proti delavstvu namesto s pomočjo, s polenom, češ, da naj vodstvo tovarno kar zapre. Prišel je na dan z lažnjivimi denunciacijami in je hujskal, naj se nekatere delavke in delavce kar izpodi iz tovarne. Rad bi menda imel, da bi delavstvo ne držalo skupaj in da bi se sedaj z enim, sedaj z drugim pometalo, kakor bi se nekaterim zdelo, ali kakor bi kak ošaben »Narodov« frakar zapovedal. Delavstvo pa je združeno in tako je tudi doseglo, da so bili odpuščeni delavci sprejeti zopet nazaj, kar bi se sicer gotovo ne zgodilo. Mi od srca privoščimo delavstvu tudi nadalje uspehe vseh njegovih opravičenih zahtev. »Narod« igra jako čudno vlogo, da se niti z besedico ne zavzame za glavne zahteve delavstva, pač pa se znaša nad posameznimi delavci in delavkami. Pogum ima le, da psuje delavstvo! Seve delavstvu nasprotnemu časopisju z zavijanjem ne bo posrečilo obrniti pozornosti od teh stvari, in na primer od ureditve delavnega časa, pokojnin, zahteve slovensčine zmožnih uradnikov itd., kar odločno zahteva delavstvo v svoji spomenici. Kar se tiče novih strojev, ki so »Narodu« tako pri srcu, dela v prvi vrsti on sam največje razburjenje, ker dan na dan prinaša novice o novih strojih. Mi smo že molčali, »Narod« je pa še dvakrat bezal in prinašal celo izmišljotine o novih nemirih. Nas bi le veselilo, da bi bil strah delavstva neumesten, a tak strah se ne prežene z »Narodovim« hujskanjem, draženjem in postopanjem, ampak le s pametnim postopanjem od strani osrednjega vodstva. Posebno grdo se nam pa zdi, da je »Narod« sprejel v svoje predale nizke osebnosti izbruhe nekaterih oseb. O tem se že še pomenuje, če ne bo miru. Vsaj z lažnjivimi denunciacijami ne nastopajte proti delavstvu! — »Deutsche Stimmen« predvčerajšnjim zopet hujskajo. — Mi čisto mirno še enkrat ponavljamo: Vsa zadeva je nastala vsled nasilstva proti nekaterim delavcem, katere so po krivici odpustili. Tu je vzrok, a delavstvo ni krivo. Drugega nemira, ki je nastal — po čegavi zmoti nočemo razmotrivati, tudi ni bilo delavstvo krivo, ampak tisti, ki so zmoto povzročili. »Narod« je pred dnevi prinesel izjavo, v kateri se je hotel njegov sodruženec Kocmur nekaj »prati«. Opozarjamo tozadevno na današnjo izjavo podpornega društva delavstva tobačne tovarne. V tovarni je sedaj mir in nemira ne bo, če ga ne bodo drugi izvali. Sedaj se vrši v tovarni preiskava. Predvčerajšnjim in včeraj je odposlanec dunajskega osrednjega ravnateljstva sprejemal delavske deputacije. Včeraj popoldne delavstvo ni hotelo toliko časa iti iz tovarne, dokler ni prišla deputacija od g. odposlanca. Delavstvo je dostojnim načinom zahtevalo, da se »koro ugodno rešijo njegove zahteve.

Krščansko socijalna zveza bo imela tudi prihodnji terek ob 1/2 8 zvečer v društvenih prostorih javno predavanje.

Iz tobačne tovarne. Generalna direkcija je poslala posebnega finančnega svetnika v Ljubljano preiskavat razmere v tovarni. Preiskava je domala dovršena in je pokazala, da je delavstvo popolnoma edino. Uradno se je doglano, da je »Narod« lagal. Njegovim smrdljivim i bruh, ki jih je metal v javnost o tobačni tovarni, bodo ostali njemu v želodcu. Hujskal je zastoj. Zaničevanje združenega delavstva je zaslužil in bo tudi izkušal. Poudarjati moramo, da vlada v tovarni najlepši red in mir. Ko se je ljudem naznanilo, da se sporoči preiskavo generalni direkciji in da ta končno odloči, so se valovali polegati. Že včeraj so na samo besedo višjega nadzornika delavci mirno zapustili tovarno. Koalicija »Narod« »Tagesspost« »Tagblatt« ostane v svoji buržoazijski brezsrčnosti do delavstva na sramotnem odru. Razumnost delavstva in previdna pravičnost generalne direkcije bosta gotovo srečno rešila sedanje razmere.

Veselica. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi v nedeljo dne 5. junija na vrtu »Narodnega doma« veliko veselico v prid društvene knjižnice. To naznanjamo že sedaj, da je mogoče drugim društvom svoje veselice urediti, ter jih ob enem prosimo, da to uvažujejo. — Ker bo pri veselici nastopil društveni pevski zbor, opozarjamo gg. pevce, da redno prihajajo k pevskim vajam, ki so vsak terek in petek v društvenih prostorih.

Trgovec Ernst Jeuniker se je ustrelil danes zjutraj v svojem stanovanju na Dunajski cesti. Ustrelil se je v vrat. O vzroku

samomora so razširjene različne vesti. Ena verzija pravi, da se mu je zmešalo, ker se je baje pri zaroki svoje hčere zavezal toliko izplačati, da se je bal poloma svoje trgovine.

Peško društvo „Slavec“ priredi 24. t. m. ob ugodnem uremju izlet v Podutik k Miklavu. Prva letošnja društvena veselica bo 4. junija povodom društvene 20-letnice, druga pa 3. julija.

Ubil se je na stopnjicah. Predvčerajšnjim zvečer je 82letni umirovljeni kurjač južne železnice in hišni posestnik na Rebrji št. 7 tako nesrečno padel na stopnjicah svoje hiše, da je na mestu obležal mrtel.

S starih „šanc“ je padel. Včeraj zvečer se je sprehajal po starih „šancah“ na ljubljanskem gradu učiteljski pripravnik tretjega leta, Anton Strigl, ki je padel s šanc in se na glavi tako pobil, da so ga morali z rešilnim vozom odpeljati v deželno bolnišnico.

S tujim površnikom. Sinoči se je v neki kavarni napil strojnik Josef Pflaizer. Ker ni imel več denarja, zastavil je površnik. Ko je odšel, je vzel s seboj tuj površnik. Na ulici ga je natakarcia vjela, vzela površnik, strojnika pa izročila policiji.

Krvava ljugosumnost. Sinoči sta se sprla Dolencova pomočnika Franc Uršič in Ign. Jerše. vsled česar je Uršič z nožem vrezal Jeršeta tako hudo v desno roko, da so ga morali peljati v deželno bolnišnico. Vzrok prepira je baje ljubosumnost.

Nemška nestrpnost. Kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, ne dobi letos trg. bolnišnice in podporno društvo od kranjske hranilnice nobene podpore, dasi je dobilo doslej vsako leto 600 kron in dasi je društvo ostalo blagotvorno, kakor je bilo doslej. Cudimo se tej spremembi posebno zato, ker sedi v odboru trg. boln. in podp. društva gospod, ki je pri kranjski hranilnici persona gratissima. Z ozirom na to omenjamo mimogrede tudi željo, ki se nam je izrekla od trgovske strani, namreč, da ne bi gospodje volili pri prihodnjem obnem zboru trg. boln. in podp. društva imeli več nepotrebnih ozirov — ker se sicer sami smešijo! — Nam ni za teh par kron, dasi so pridobljene s slovenskimi žulji; vemo namreč, kam se imamo zateči vselej, kadar koli nam nemška nestrpnost odreče podporo za človekoljubne namene — samo zato, ker je vodstvo te ali one korporacije v narodnih rokah. Ne gre se torej za ta denar, pač pa nam sili pero v roke resna misel, opomin na odbor trg. in podp. društva in na njegove člane, naj že vendar radikalno pomemo nemščino in vse nemške pritiskline iz društva. Samoslovenski uradni jezik je pogoj, če boče društvo pokazati količkaj samospoštovanja in narodnega ponosa. To boči naš odgovor!

Društvo „Pripraviški dom“ bo imelo prihodnji četrtek, 21. aprila, svoj letni občni zbor ob 11. uri v konferenčni sobi tukajšnjega c. kr. učiteljskega. K obilni udeležbi vabi odbor.

„Slovensko planinsko društvo“ v Ljubljani ima v soboto dne 30. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“ svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je: Pozdrav načelnika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo računskih pregledovalcev in predlogi.

Novi pisarniški prostori „Zadružne zveze“. Zadružna zveza je najela nove pisarniške prostore, v koje se preseli v sredi tega meseca. Prostoriso v sodnijskih ulicah št. 4. pritličje — v novi Vodnikov hiši — blizu sodnijske palače.

Občni zbor obrtniškega pomožnega društva se je vršil včeraj popoldne ob 6. uri v društvenih prostorih lastne hiše v Ždovški ulici št. 8. Predsednik g. Widmajer poročal je o društvenem delovanju. Med drugim je povdarjal, da je to najstarejše tako društvo v Avstriji. Čsteja dobika imelo je društvo v preteklem letu 5013 kron 15 v. Rezervni zaklad znaša 114845 kron 48 v. Prometa je imelo društvo v preteklem letu 1473418 kron 56 v. V odbor na novo za dobo 3 let so bili izvoljeni gg.: Slobodnik, Bonač, Puttrich in Kozak, za dobo enega leta pa g. Hinterlechner. Za pregledovalce računov bili so izvoljeni: Leutgeb, Lokar in Pilko. G. Dolenc je nasvetoval pri posameznih navetih, naj bi društvo zmanjšalo obrestno mero za 1 odstotek. Stvar se je odločila na prihodnji občni zbor. Občni zbor je dovolil podporo in sicer: Narodni šoli 20 K, Vincencijevi družbi 40 K, Ciril Metodovi družbi 20 K, za Miklavžev večer revnim otrokom 20 K, revnim onemoglim obrtnikom 80 K in rokodelskim pomočnikom 20 K.

Trnovski in šentjakobski davkoplačevalci vabijo na sestanek, kateri bo jutri, v nedeljo, dne 17. t. m. ob pol 11. uri dopoldne, v gostilni Ursule Breskvar na Opekarski cesti radi novega mostu preko Ljubljanske ob potokljani Opekarski cesti v Prule. — St. jakobski in trnovski davkoplačevalci.

Hrvaške društvo „Kolo“ v Ljubljani opozarja svoje člane na redni mesečni sestanek

v nedeljo, dne 17. t. m., v društvenih prostorih, Gospodske ulice št. 3, točno ob 8. uri zvečer.

Umrli je usmiljena sestra Karolina Kante.

Umrli v Ljubljani: 12. aprila: Josip Orehek, mizarjev sin, 21 dni. Rožne ulice 13, Meningitis basilaris. — 13. aprila: Helena Pauser, poštna odpraviteljica, 39 let, sekundarna bebošt, Apoplexia cerebri. — 14. aprila: Marija Oblok, nadarbinka, 66 let, Karlovska cesta 7, ostarelost; Alojzija Smoje, delavčeva hči, 7 mesecev, jetuka. — V hiralnici: 12. aprila: Franja Šček, delavka 28 let, Asцитe. — 14. aprila: Elizabeta Franja Perko, usmiljenka, 29 let, letika. — V otroški bolnišnici: Rosa Pregel, molarjeva hči, 3 in pol leta, krophulosis, Rhachitis, furunculosis.

Književnost in umetnost.

* **Slava Breznadežni!** O petdesetletnici 1854—1904 Napevi za Marijino družbo. Zložil in priredil P. Angelik Hribar, O. M. 1904. Založil knezoškofjski ordinarij v Ljubljani. — Tiskala Zadružna tiskarna v Ljubljani. Str. 136. — Jako hvalevredna in dobro došla je ta knjiga. Gospod skladatelj ni imel pred oči liturgičnega petja, pač pa tiste in mnogoštevilne privatne pobožnosti, katere se goje v naših družtvih. — In tu je treba petja, lahkega, prirčnega, melodioznega petja, za petje je pa treba seveda tudi pripravnih skladb. V tej knjigi imamo zbrane pesmi p. Angelika, Balarja, Gregorja Ribarja, Vavka poleg več drugih. Zbirka je bogata — obsega 105 pesmi. Najprej imamo tu pesmi Marijinih družb v ožjem smislu, ki so zložene za društvene obede, in sicer posebej za mladeniče in dekleta. Potem sledi mnogo Marijinih pesmi — ki bodo tudi za šmarnice dobro došle. Za čestčenja presv. R. T. je tu 26 pesmi, ki se bodo dale prav dobro rabiti tudi pri molitvenih urah. Slednjič sta še pesmi za poroko in za pogreb Marijine hčere.

Prepričani smo, da bodo vsa društva takoj segla po tej lepi knjižici, katere bo društveno gibanje tudi znatno pospešila.

Cena je: Broširanemu izvodu 1 K, v pol platno vez. 1.20 K, lično v platno vez. 1.60 K, po pošti 10 h. več. Dobiva se v knezoškofjski pisarni in pri frančiškanih v Ljubljani.

* **Musica sacra.** V stolni cerkvi v nedeljo, 17. aprila (sveti Liberalis) velika maša ob 10 uri: Cecilijino mašo zložil Dr. J. Benz, alleluja — „Beatus vir“, A. Foerster, ofertorij „Veritas mea“ dr. F. Witt.

Iz brzojavk.

Praga. V Opotočnu je imel poslanec grof Sternberg svoj volilni shod, na katerem je govoril zoper češko obstrukcijo. Čehi morajo skrbeti za slovansko katoliško alijanco. Zoper prusko kamarilo more nastopiti samo Vatikan. Ako se cerkvena država zopet ustanovi, dobe Čehi svoje državno pravo.

Praga. Na nekem shodu mladostkega kluba je govoril posl. Fiedler o političnem položaju. Menil je, da državno pravo ne more zagotoviti narodnega obstoja. Zato je treba urediti državo. Izrekel je mnenje, da prihodnje zasedanje drž. zbora ne bo dolgo trajalo. Ravnanje Čehov zavisi od njihovih zaveznikov. Ti bodo odločili, ako se obstrukcija nadaljuje.

Belgrad. Vrnivši se odposlaniki so v veliki zadregi, ker se zarotniki nikakor nočejo oddaljiti iz konaka in torej poslaniki ne smejo tja.

Budimpešta. V včerajšnji državnozborni seji se je vršilo eno poimensko glasovanje, par poslancev je govorilo o zasebnih zadevah.

Belgrad. Uradno se poroča, da je vest o odkritju zarote, naperjene napram kraljevim morilecem, ter da so častniki treh garnizij kompromitirani, popolnoma brez vsake podlage.

Barcelona. Zdravstveni položaj španskega ministrskega predsednika, na katerega je bil izvršen napad, je zadovoljiv.

Pariz. Vlada je odločila, da kaznuje polkovnika Marchanda z zapornom 30 dni. Sele potem bo sprejeta njegova demisijska.

Bozen. Parnik, ki vozi po Gardskem jezeru, je v pondeljek priplul na italijansko postajo z razobešeno avstrijsko zastavo. Po nalogu županov so morali zastavo takoj odstraniti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Tokio, 16. aprila. Tudi tukajšnji listi poročajo, da so včeraj Japonci zopet bombardirali Port Artur. (Glej naše poročilo o vojski. Opomba ured.)

Petrograd, 16. aprila. (Uradno.) Brzojavka generala Kuropatkina velikemu knezu Vladimiru se glasi: Ravnokar sem govoril z velikim knezom Cirilom, ki se je rešil na čudovit način. Vaš sin se hitro oporavlja od prestopnega strahu. Nekateri sledovi opečenja bodo zaceljeni v enem tednu. Noge so mu ranjene, vendar me je veliki knez sprejel stoji. Lahko se premika brez pomoči. V nekaterih dneh bodo prešle tudi te poškodbe. Veliki knez je pri dobri volji.

Petrograd, 16. aprila. Imenovanje Skridlova za namestnika Makarova vzbuja v vojaških krogih veliko zadoščenje. Smatrajo ga za previdnejšega, nego je bil Makarov, o katerem trdijo, da je preveč riskiral.

Praga, 16. aprila. „Politik“ dokazuje, da imajo Japonci ako se odšteje njihove pri Čemulpo poškodovane ladje in utopljeni križarici „Takašino“ samo 39 modernih ladij, mej tem, ko je v Port Arturu še vedno blizu 40 ruskih ladij, (glej včerajšnje poročilo), ki če tudi niso vse velike, (okoli 30 torpedovk) vendar se, če bo treba, še lahko uspešno spuste v boj z japonskim brodomjem. Upati je, da se portartursko brodomje vzdrži v znatnem številu, v luki do tedaj, da pridejo ruske ladje iz Evrope. V družbi tega brodomja bo izvršilo nalogo: Japoncem preprečiti vsa dovažanja živil iz Koreje, uničiti japonsko brodomje in odrezati povratek japonskim vojakom iz Koreje. Tudi na morju bodo Japonci se čutili rusko nadmoč. Upoštevati je Kuropatkinov izrek, da je treba s potrpljenjem čakati na poročila o velikih boljših dogodkih.

Petrograd, 16. aprila. Postopanje Kitajske je vedno bolj sumljivo. Vsi odličnejši kitajski generali so zapustili Pekin. Višji poveljnik kitajske severne armade Ma je tajno na nekem navadnem vozu zapustil Pekin in se podal k velikemu zidu. Kitajske vladne čete se hitro mobilizirajo. Kitajska odpošilja v Mongolijo čete. Podkralj Hu je dobil povelje, naj zbira čete pri Honanu, kamor se preseli cesarski dvor.

Pariz, 16. aprila. Tu se je vršila ob navzočnosti obasti slovesna maša zadušnica za pokojnega admirala Makarova in njegove nesrečne tovariše.

Petrograd, 16. aprila. Ruski car je odredil, naj se na njegovem dvoru skrčijo izdatki za en milijon rubljev, ki se naj izroče državnim blagajni.

London, 16. aprila. Iz Tientsina se poroča, da so Japonci poizkusili izkrcavanje, da obkolijo Port Artur na suhem.

Pekin, 16. aprila. Rusi so mej Port Arturjem in Petrogradom napravili telefon.

London, 16. aprila. Iz Port Arturja poročajo, da imajo sedaj Rusi v Vzhodni Aziji 200.000 vojakov. Glavna moč stoji severozahodno od Mukdena. Ob severni strani Jalu je 10.000 ruskih vojakov.

Mukden, 16. aprila. Aleksejev je odpotoval v Port Artur.

Petrograd, 16. aprila. Med mrtveci „Petropavlovskega“ se nahajajoči kontreadmiral Molas je bil šele v drugi polovici meseca marca imenovan drugim šefom mornariškega štaba vzhodno azijskega ruskega brodomja.

Soul, 16. aprila. Cesarjeva palača je popolnoma pogorela. Zžgali so baje nezadovoljniji.

Berolin, 16. aprila. „Berl. Lokalanztg.“ poroča iz Petrograda: Do sedaj je še nejasno, koliko je poškodovana oklopnica „Pobjeda“. Poveljnik „Petropavlovskega“, ki je težko ranjen, se bo moral, ako ozdravi, zagovarjati pred vojnim sodiščem, ker je vsled eksplozije prvega torpeda izgubil hladnokrvnost in se ni oziral na gotova mornariška določila, ki so predpisana za tak slučaj.

Petrograd, 16. Listi sedaj trdijo, da je „Petropavlovsk“ uničila japonska mina in ne ruska. Japonci so se poslužili mine, ki se vrže proti sovražniku (Schleudermine).

London, 16. aprila. Postopanje Makarova se v vojaških krogih obsoja, ker je nevidno šel iz luke, ne da bi bil velike ladje zadostno zastražil s torpedovkami.

Dunaj, 16. aprila. Na univerzi publiciran univerzitetni preki sod. Sestaja iz 6 profesorjev in zastopnikov policije in sodnije.

Najmanjša nepokorščina se kaznuje z relegacijo. Društva, ki niso smela dozdej nositi znake, jih ne smejo niti v bodoče.

(To je nezaslišana atentat akademčnega senata na enakopravnost. Namestu, da bi senat branil slovansko dijaštvo, ki se bori samo za pravice, izda tako naredbo! Upamo, da bo vsa slovanska javnost dala na ta atentat primeren odločen odgovor. Opomba ured.)

—v— **Zagreb, 16. aprila.** Kakor so danes razmere, se kompromis med voditelji „Obzoreve“ skupine s hrvaškimi škofi ne posreči. Iz zanesljivega vira sem poizvedel, da so škofje dobili vtisek, da voditelji imenovane politične skupine ne morejo „Obzora“ odtegniti vplivu realstov ter zagotoviti prejšnje smeri lista. Glavnica katoliškega tiskovnega društva je zvišana na 200.000 K. Novi katoliški dnevnik bo v kratkem pričel izhajati; tiskala ga bo tiskarna A. Scholz. Zagotavlja se, da biskup Strossmayer ne bo proti novemu listu. Njegova želja je le ta, da se sedaj ne ustanovi nova stranka. Novi list pa boče odločno naroden.

Trst, 16. aprila. Municipalna delegacija je sklenila, pritožiti se proti vmešavanju namestništva v volilne liste. Včeraj je odredilo namestništvo, da je črtati 342 volilcev tretjega razreda in 75 volilcev drugega razreda.

Dunaj, 16. aprila. Tukajšnji listi trdijo, da sta Turčija in Bolgarija sklenili tajno zvezo zoper Avstrijo. To pogodbo je baje že podpisal Nađević.

Dunaj, 16. apr. Avstrijski cesar pojde 23. t. m. v London.

Razdrto, 16. aprila. Danes ponoči so vlomili tatovi v tukajšnjo cerkev in pobrali vso vrednost.

Pordenone (Benečija), 16. apr. Stavka 7000 delavcev in delavk je postala splošna. Položaj je vedno resnejši, ker se kapitalisti ne udajo, delavstvo je pa vedno bolj razburjeno. Baron Cantoni se je vozil med vrstami stavkujočih, ki so mu žvižgali in metali kamenje za njim. V kavarni so ga pretepli in razbili vse posode in pohištvo. Krvavečega barona Cantonija so prenesli na železnico. Delavci so metali kamenje za vlakom. Dva bataljona pešcev in trije oddelki konjenstva, skupaj 2500 mož, so poslani tja da zatro upor.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Družinska drama. Iz Trutnovskega se poroča, da se je v občini Praisnice pri Arnavu s samokresom 14. t. m. ustrelil nadučitelj Brandner. Njegova mlada soproga, ki mu je povila pred 8 dnevi novorojenega deteta, si je prerezala z britvijo vrat. Bila je na mestu mrtva. Vzrok tega so družinski razpori. — Ciklon nad Harbinom. Nad Harbinom je divjal predvčerajšnjim silen ciklon. Deževal je pesek, katerega je ciklon prinesel iz puščave Gobi. — Z letalnimi stroji se hočejo na svetovni razstavi v Ameriki predstavljati trije inženirji, ki pravijo, da so izumili način letanja po zraku. — Sedem deklet vsled razstrelbe usmrtenih je bilovtovarni Dickson Squib Co. v Princeburgu v Ameriki. Razstrelba je nastala, ker je neka delavka po neprevidnosti vrgla dinamitno patrono v peč. — Koncerti po telefonu. V Bostonu je neki Cahil izumil električni aparat, ki v daljavo prenaša popolnoma čisto glasbene zvoke. Ustanovil je družbo, ki bo koncerte dovajala občinstvu na dom. — Državni pravdnik pobegnil. Substitut državnega pravdnika, žid dr. Henrik pl. Moravitz na Dunaju, je napravil na Dunaju 61.000 kron dolga in pobegnil v Ameriko. — Nakorist ruskim ranjenecem. Iz Pariza poročajo: Pri v gledališču „Sarah Bernhardt“ v korist ruskim ranjenecem se vršedi predstavi je bilo 75 tisoč frankov čistega dobička. — Od nihilistovna smrt obsojen. Iz Petrograda poročajo: Profesor moskovskega vseučilišča, Mihael Ivanov, ki je pri dijakih radi čestih napadov na nihilizem zelo nepriljubljen in o katerem se sumi, da je povzročil zadnje zapiranje dijakov, je našel 13. t. mes. v svoji postelji dinamitni patron in grozilno pismo, v katerem je napisana njegova smrtna obsodba.

Japonska gledališča. Neki angleški časopis piše o japonskih gledališčih sledeče: Pri vrodu je nabitih navadno polno listov v živih barvah ter obešenih mnogo svetilk. Vendar pa Japonci ni potreba posebno va-

biti v gledališče, ker je to njegovo glavno zabavišče. Japonske drame so zelo dolge. Igra se začne navadno ob 10. uri dopoldne ter traja navadno, seveda z večjimi odmori, do polnoči. V gledališče Japonci ne prihajajo posamezno, ampak v celih družbah ter prinašajo tudi košarice z jedili seboj. Ko pride čas kosila, ravno tako kosijo, kakor bi bili doma. Gledališče ni posebno luksurično opremljeno. Na parterju je videti le nekaj lesenih sedežev, lože so majhne in ker je ventilacija slaba, kadenje pa dovoljeno, ni čudno, da je gledališče med igro polno dima. Dve čudni navadi v japonskih gledaliških vzbujati pri tujcih posebno pozornost: Ženske sede vedno ločene od moških in proti malemu plačilu si poslušalec pridobi pravico, stojé ne oziraje se na za njem sedeče, prisostvovati predstavi. Gledališki oder je na valjih in ako je potrebna izmenjava, se odstrani oder z vsemi igralci. Ženske ne smejo nastopati na odru in tudi ženske vloge igrajo moški. Začetek predstave se naznači s kladivom. Pojdi zbor spremljajo godci s samizami, z nekakimi kitarami s tremi strunami. Čim več kričanja in vpitja je na odru, tem bolj ugaja igra gledalcem. Ploskanje v japonskih gledališcih ni v navadi. Med odmori se krepčajo gledalci z jajci in drugimi jedili. Med odmori ponujajo tudi streljaji gledalcem čaj in druge sladkarije. Najbolj priljubljene so japonskemu občinstvu igre z mnogimi melodramskimi prizori in zgodovinske drame, katerih snov je vzeta iz starih časov japonskega kraljestva.

Proti modercem V dunajski družbi za ugotovitev medicino je pokazal pred kratkim dr. Oskar Kraus mnogo z Röntgevim žarki napravljenih fotografij, da pokaže kako slabo vpliva moderc na človeško telo. Tu je bilo videti mnogo bolezní, ki nastanejo vsled prevelikega stisenja telesa. Splošno mnenje v tej družbi je bilo: Proč z modercem.

Poslano.

„Slov. Narod“ je natisnil v 55. številki z dne 8. marca t. l. v dopisu iz Starega trga pri Kočevju mej drugimi lažmi siedeče: „Ali smejo kaplani v spovednici pohujševati, kakor kaplan Jarc. Svinjarenje P. Jarca v spovednici je bilo tako, da spodoben list ne more natisniti, kar je ta človek govoril. Prišli sta Marija Bižal iz Podgrada št. 6 in Katarina Majerle iz Podgrada št. 78. Na ti vprašanji zahtevamo odgovora, potem bomo govorili dalje.“

Liberalci torej zahteva odgovora na svoj nesramni napad, četudi dobro zna, da spovednik ne sme niti najmanjše reči povedati iz spovednice, če bi tudi moral zaradi tega pretrpeti po nedolžnem najhujše, in da se tudi ne more potegniti za svoje dobro ime, če se mu kaj podtika iz spovednice. Ker je pa naji podpisani navedel kot priči v tem dopisu, je najina vestna dolžnost, ne le bivšega našega gospoda kaplana zagovarjati, marveč tudi svoje poštenje braniti ter satan sko hudobijo brezvestnega dopisnika pokazati svetu.

Naji imenuje kot priči iz Podgrada, čeravno ni v starotški župniji nobene vasi Podgrad, temveč Predgrad. Že v tej stvari je torej liberalni brezvestnež pokazal svoje junaštvo, ker se boji, da ne bi šel drugače jest ričeta.

Kar seti čepa vsebine »Narodovega« dopisa, sve pa vedno vsak trenutek pod prisego pripravljene izpovedati, da je vse do pičice najzlobnejša laž, s katero se dela poštenemu g. kaplanu Jancu in nama vnebokričeča krivica.

To je najin odgovor, liberalni lažnik! Če imaš le mrvice poguma, močnatosti in časti v sebi, povej svoje ime in priimek. Tako boš dal spoznati celi starotški župniji — katero si ti pač po krivici razglasil za liberalno in katera oboja z največjim studom to peklensko početje — svoje zbeženo sovraštvo do duhovništva. Nama pa ponudiš priliko, poiskati si radi zlorabe na jinih imen še druge zaščeneja.

Predgrad pri Starem trgu pri Kočevju dne 10. aprila 1904.
Marija Bižal iz Predgrada št. 6. —
Katarina Majerle iz Predgrada številka 78.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji srčni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrar.	Nabe	Podajanje v 24 urah
15.	9. zveč.	735,9	13,5	sr. jzh.	pol. obl.	
16.	7. jut.	736,4	8,8	brezvetr.	jasn.	0,0
16.	2. popol.	734,7	25,0	sl. jug.		

Srednja večerajšnja temperatura 15,2°, normale 9,7°.

Zahvala.

Slavni hranilnici: **Kranjska v Ljubljani in domača v Borovnici** blagovollili sta podariti za napravo novega plotu pri tukajšnjem šolskem vrtu 100 K, odnosno 50 K, za katera velikodušna darova jima izreka najtoplejšo zahvalo 673 1

šolsko vodstvo v Borovnici,
dne 15. maj. travna 1904.

Izjava.

„Slovenski Narod“ je priobčil neko izjavo, v kateri trdi, da je Ivan Kocmur govoril za ustanovitev konsuma na izrecne želje delavstva in da je bil od predsedstva „Podpornega društva tobačnih delavcev in delavk“ za to naprošen. Resnici na ljubo izjavljamo, da odbor ni nikdar sklenil v ta namen Ivana Kocmura naprositi; če ga je pa naprosil bivši predsednik, tega ni storil po nalogu ali kakem pooblastilu odbora. Sicer pa je bilo na dotičnem sestanku le 37 oseb, kar dovolj kaže, kolika je bila želja, poslušati Kocmura.

V Ljubljani, dne 14. aprila 1904.

Sedanji in bivši odbor „Podpornega društva tobačnih delavcev in delavk“

Franc Knez,
bivši predsednik.

Aljž Čatar, sedanji predsednik, **Jožef Ogrič,** blagajnik, **Antonija Keše,** **Josipa Lukner,** **Josipa Srakar,** bivša tajnica, **Ana Simončič,** sedanja tajnica, **Franc Verbič,** **Ivan Verhovc,** **Götz Marija,** **Koprivc Helena.**

Isrsten okus kave dosežete s primestnim

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Poslata 5 kg. pošiljka 4 K 50 n franco.

„DOMAČI PRIJATELJU“
Kosti odpravljeni, lahki, dobrih okusa.

Vydrove žitne kave Proga-VIII.

Francovo-varski Lithion-kiselina
Natalie-Vrelec je se pri obolelosti na

mehurju in ledvicah

po kliničkih in zdravniških avtoritetah preskusil in kot izvrsten odobril

Prednosti: Ima najmanj apna! Vsebuje železo na vodo! Ima prav posebno prijeten okus! Dobi se v vseh zalozah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

Medicinalni konjak 50-21

1393

garantirano pristni
vinski destilat
pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.

1/1, steklenice K 5—
1/2 „ „ 260.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah.

•• Postranski zaslužek •• za risanje stavbenih načrtov

Ponudbe pod „št. 145, P. VI.“ Tako.

675

Ernesta Jevnikar
trgovca

ki je danes, dne 16. aprila, ob 3/4 8. uro jutraj v 50. letu svoje dobe nanaglomala umrl

Zemski ostanki dragega pokojnika bodo v ponedeljek, 18. aprila ob 5. uri popoldne v hiši žalosti, Dunaj, cesta 17, dvignjeni in nato položeni na pokopališču pri sv. Kristofu v rodbinski rakev. Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, 16. aprila 1904.

Emilija Jevnikar, roj. **Hammer-schmidt,** soproga; **Emil, Viljem,** sinova, **Marta, Melita,** hčeri.

Zahvala.

Povodom dolgotrajne bolezni ter ob smrti naše iskreno ljubljene soproge, ozir. matere, tete, gospe

Marije Briški

gostilničarja in posestnika soproge

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžne, izreči tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebe in v prvi vrsti se zahvaljujemo mil. gosp. prelatu Iv. Rozmanu za mnoge tolažilne obiske ob dolgotrajni bolezni, gg. gostilničarjem, ki so drage volje svetili pri pogrebu, za mnoge krasne darovane vence ter sorodnikom, znancem in prijateljem za tako številno spremstvo na zadnji poti drage pokojne.

Bog bodi vsem plačnik!

Ljubljana, 15. aprila 1904.

Matija Briški s hčerko
v imenu vseh sorodnikov.

Dva vajenca

za sedlarski obrt sprejme takoj

643 2 1 **I. Ban,**
Dunajska cesta št. 31.

Dr. v. Foedrantsperg

ordinira

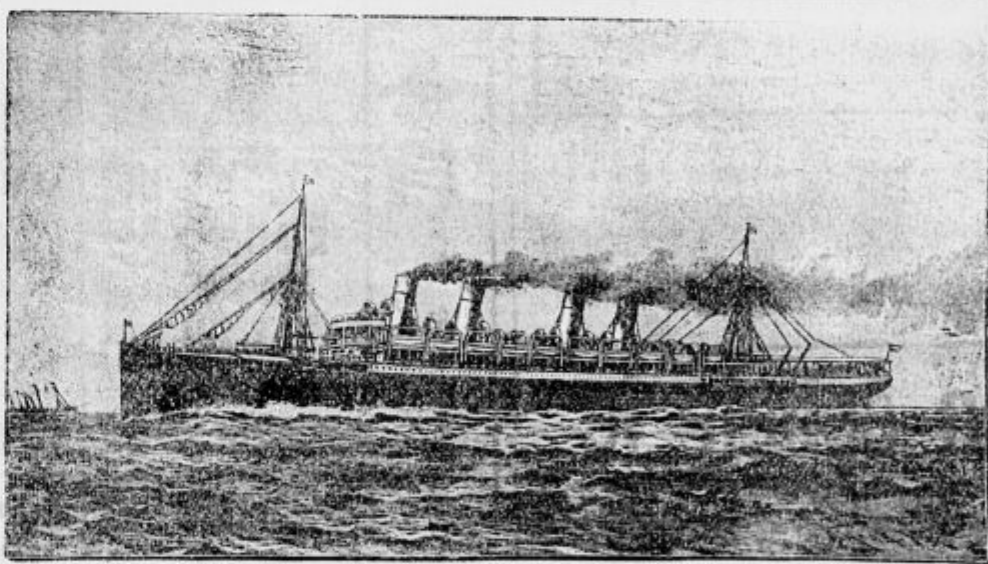
od 15. t. m. naprej

dopoldan od 8. do 11.

popoldan od 3. do 5. ure

669 3-1

Sv. Jakoba trg št. 7

Iz Ljubljane v New York

z brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

55 gld.

s poštnimi parniki veliko ceneje. Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene amerik. železnic.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

63 30-13

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Narodno podjetje!

Novo ustanovljena prodajalnica v „Narodnem domu“ v

Dobrovasi — ki je središče podjunske doline in kjer

so vsi uradi — se da pod ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe naj se pošljejo do 1. maja načelnikstvu posojilnice v Sinčevasi na Spodnjem Horoškem. 654 3-1

Velika lesna industrija

z žago in stroji na vodno silo
se pod ugodnimi pogoji takoj iz proste roke
proda event. s kakim posestvom zamenja.
— Ponudbe se sprejemajo pod naslovom:
„Lepa industrija“, Ljubljana, glavna
pošta, restante. 672 3-1

Tovarna pečij
503 26-3

Usta-novljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaj
Ljubljana
Trnovo, Opekarska cesta
Veliki stradon 9

priloga sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorov, kakor: **renais-sance, barok, gotsko, secesion itd.**, kakor tudi št. dlinke in krubne peč. lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franco in brezplačno.

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in navadna 642 24-2
strešna opeka,
opeka za zidovje itd.
ročno in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Avgustu Aita, Ig - Draga.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER
naravno
alkalična kislina

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplote Karlovi vari, (VI.) Marijine in Frančiškove kopeli. 38 16

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami iz vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Za čebele je
„Phacelja“ pa „Esparseta“
najboljša paša
katero seme se dobi pri
Peter Lassniku v Ljubljani.

Zaloga velikanske pese, vrtnih in travnih semen. 568 5-3

ANTON PRESKER
479 104 9

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke
posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Domača umetalna steklarija
Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincom obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinjšega

Št. 50/Z. **Spričalo,**
s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarsko AVGUŠT AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotovo arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijajočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zapu-pamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerno. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga. 927 52-32

Službo
posojilničnega uradnika

želi nastopiti mlad, v posojilničnih poslih izvežban mož. Obenem bi lahko vodil cerkveno petje ter preskrbel organje v dotični župniji. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“. 653 2-2

Na prodaj sta 286 12-8
2 križeva pota 2
jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—
ta veliki križev pot tudi nekoliko pod ceno pri
Fr. Toman-u
podob arju in poslatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom, par gld. 2-80.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3.—.	Močni moški čizmi (štiflet) par gld. 2-80.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo, par gld. 2-50.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-80.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3.—.
Elegantni barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 3-50.	Priročni moški čevlji iz jadvovine, par gld. 1.—.	Barvani moški usnjati sandali par gld. 2-75.
Priročni ženski čevlji za na ulico, par gld. 1-30.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2.—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Alfr. Fränkel kom. družba
502 23-3 preje:
Mödlinska tovarna za čevlje
v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.
Zastopnik: A. PREATONI.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice št. 4.
196 52-11
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Lepo stanovanje
z dvema sobama, kabinetom, kuhinjo in vsemi drugimi pri-tiklinami ter uporabo perilnice
508 3-3 se odda takoj
za maj-termin.
Več se izv.: Dunajska cesta 54.

60 dni na poskušnjo (pošljem vsa-komur pravo Roskopf-patent-uro
s sidro, sistem Böhnel, in se zavezujem tekom 30 dni vzeti uro nazaj in takoj brez vsakega odbitka vrniti plačani denar.)

Prava Roskopf-patent-ura
s sidro sistem Böhnel 388 6-3
antimagnetique in sekund. kazalec

Samo gl. 2-50
z verižico in škatljico.

Samo gl. 2-50
z verižico in škatljico.

Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Cena z lepo nikelasto verižico in škatljico vred
gld. 2-50, 3 kosl gld. 6-75.
Iste ure s podobno osmarjeto ali papirno Pija X. ali s slikami z lovskih in drugih krajev 50 kr. več. Za točnost se jamči pisмено 3 leta.

Poslija proti povzetju I. Böhnel tovarn, zaloga Roskopf-ur
Max Böhnel, Margarethenstr. 48
založnik c. kr. drž. uradnikov.

Svarilo! Na mnoga vprašanja čast. bravev tega lista us-znanjem, da imam odino tov. ulogo pravih Ros-kopf pat ur na sidro, sistem Böhnel in sem je tudi prvi napovedal. Vključno tega mnoge trdke ponarejajo moje oglase in hvajlo svoje navadne ure s plombo ali brez nje iz pločvine. Ki se dobe pri meni za gld. 1-70. Prosim torej jedit strogo na ime **MAX BÖHNEL**, urar. Na druga ponarejanja odločno odklonite. Ustanovljeno 1. 1840

Črez 3000 letnih nagelnov
603 3-2

se dobi po nizki ceni v mnogih vrstah in barvah, ponajveč nasadnih (doppelt) in z močnimi koreninami. — Dobi se tudi več vrst močnih, visokih in lepih

vrtnic (gartroz).
Kje? pove upravnistvo „Slovenca“.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz tekarne Richterjeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olaj-šujoče mazilo je dobiti steklenica po K 1-80, K 1-40 in K 2-— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1343 34-31

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

**Dobiva
se povsod!**

671 60-1

Dobro urejena pekarija

s stanovanjem na Brezjah pri Marji Pomagaj

se takoj odda v najem izkušenemu pekrovskemu mojstru.

Natančneje pri **Alojziju Fröhlich-u**
na Brezjah Gorenjsko, 656 3-2

Oddaja zidarskega dela pri farni cerkvi.

V Gorenjem Logatcu odda se zidarsko delo za povečanje farne cerkve. — Odda se po pismeni minuendni dražbi samo za cerkvene stavbe koncesioniranim podjetnikom. 655 1-1

Pogoji, troškovnik in načrti so vedno na ogled pri župnem uradu v Gorenjem Logatcu.

Delo bo oddano 24. aprila 1904.

Za stavbeni odbor:
Josip Lavrič, župnik.

796 100-83

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 800 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Nik. rem. ura gl. 2.50
3.-, 3.50 Za vasko
uro 3 leta pism. jam.

Služba organista in cerkvenika

se odda

v Šmarjeti na Dolenjskem.

Plača organista 500 kron, prosto stanovanje in 100 kron postranskega zasluga; vrednost cerkvenikov bira z darili 200 kron. Natančneje pojasnila daje 644 5-4

Župni urad v Šmarjeti.

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.
544 150-7

Prevzete gostilne.

Niže podpisani počašča se sl. p. n. občinstvu naznaniti, da je prevzel

pivovarniško restavracijo „Perles“

ter se nadeja, da bo z dobro kuhinjo ter pijačo, nizkimi cenami in skrbno postrežbo v vsakem oziru mogel zadovoljiti svoje p. n. goste.

Proseč mnogobrojnega obiska beleži

velespoštovanjem

Ivan Lippitsch.

667 1-1

Razglas

V konkurzno maso Ivana Koželja v Kamniku spadajoča

zaloga mešanega blaga

v Kamniku, na Glavnem trgu št. 37, se prodaja povprek ponudbenim potom. Konkurnzna masa ne prevzame nobenega jamstva za kakovost in množino blaga, niti za morebitne nedostatke v inventurnem zapisniku, ki je na upogled pri upravniku konkurzne mase.

Po odračunu nekaterih izločenih in nekaterih že prodanih predmetov znaša cenilna vrednost blaga **11.005 K 20 vln.**

Prodalo se bo vse blago skupaj ali pa tudi v že sortiranih partijah.

Ponudbe je vlagati pri podpisnem upravniku konkurzne mase

do vštete dne 30. aprila 1904

in je vsaki ponudbi priložiti 10% cenilne vrednosti tistega blaga, na katerega se reflektuje, kot varščino.

Odbor upnikov si pridržuje pravico v 14 dneh po preteku ponudbenega roka ponudbe sprejeti ali odkloniti in je do tedaj vsak ponudnik vezan na svojo ponudbo. Tisti ponudnik, čegar ponudbo odbor sprejme, mora v osmih dneh, računši od dne, ko prejme obvestilo, kupnino na roke konkurznega upravnika plačati in blago vzeti, ker sicer njegova varščina zapade na korist konkurzni masi.

Prevzeto blago se proti primernemu plačilu še dalje lahko shrani v navedeni hiši, kjer ima konkurzna masa prodajalno z vsemu postranskimi prostori v najemu še do konca junija 1904.

Blago se sme pregledati 20., 23. in 27. aprila popoldne od 2. do 5. ure.

Konkurzne mase upravnik:

dr. Alojzij Kraut
odvetnik v Kamniku.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdič

Ljubljana, Stari trg števil. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga.

292 26-12

ANTON SCHUSTER

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

priporoča

novosti

v konfekciji za dame in deklice; bluze, deške obleke, modno blago za dame in gospode, Voile, Satin, Levantin, preproge, najboljše platno, perilo za gospode in kravate.

Solidno blago! Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prosti.

470 12-7

5-5 52-2

**Samo
6 dni!**

Havre - New York

Francoska prekomorska družba.

Odputuje se iz Ljubljane vsak torek.

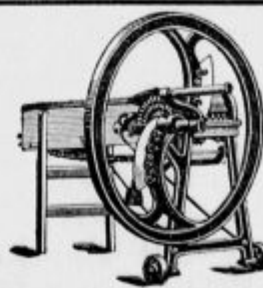
Vozne liste in pojasnila daje
konc. potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
blizu znane gostilne pri „Figovec“.

Prodajalka,

zmožna slovenskega in nemškega jezika, ki je popolnoma izurjena v trgovini z mešanim blagom (pričetnice so izključene), se sprejme takoj; ponudbe pod: „B 170“ na upravnishvo tega lista. 648 3-3

MOTORI

Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage,

katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalka za kose, cena 8 K za komad. **Nutrin**, redilna šupa za živino; 1 kg. K 6 se dobi v zalogi za poljedelske stroje

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljska cesta št. 24.

102 52-12

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni prsi sirup raztoplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. = 2 K 50 h. po pošti 20 kr. = 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 34 let obstoječega podfosfornastega kisl-apneno-železnega sirupa, svarimo in

toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica prislavljen uradni vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII./1, Kaiserstrasse 73-75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 132 20-18
V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler, Ant. Mizan; Brežje: G. Elsässer dediči; Sovodenj: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiehl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, dediči M. Ravasini; Boljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Tranco 1
priporoča prečisti duhovščini in slavnemu občinstvu v na deželi izbornu svojo zalogo
cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turist-skih klobukov, čepic.
Tovarniška zaloga
Izdatih klobukov
c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler
v Grad. 391 12-7
Založn. c. kr. državnih uradnikov

„Katoliška bukvarna“
v Ljubljani
priporoča:

Življenje Jezusa Kristusa
francoski pisatelj O. Didon, poslovenil P. Bohinjec, izdal dr. Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski.

Prvi zvezek, stran 1 do 372, broš. 1 K 50 h elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Drugi zvezek, stran 373 do 820, broš. 1 » 50 » elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Tretji zvezek: stran 821 do 1049, broš. 1 » 20 » elegant. v platno vezan 2 » 20 »

To krasno knjigo priporočamo zlasti bolj omikanim Slovincem.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2

2 52-17 Filijalka

Resljeva cesta šte. 7

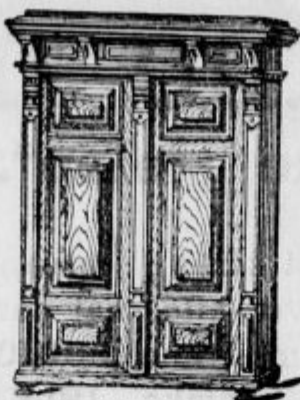
priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

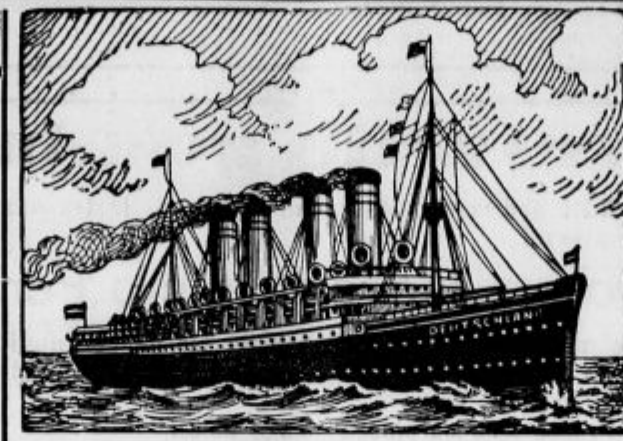
Sedaj gld.

70

zelo znižane
vozne cene v

Ameriko.

**Iz Ljubljane
v Novi-York**

samo 70 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov.

Fr. Seunič, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52-03

Ustanovljeno leta 1842.
1563 21
Tovarna in prodaja olinatih barv, firmeža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl
Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta šte. 6.
Delavnica:
Igriske ulice šte. 8.
Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, stedišnega mazila za hrastove pade, karbolinjeja itd.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rešilo in fino po najnižjih cenah.
Telon 154.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zagotovljena neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani

pri gospodu 274 (88)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalnetejedilne
[sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 20

Cene brez konkurence!

Konkurenca nemožna!

Naznanilo.

Za zvišanje in uravnavo sveta nasproti rampe državnega kolodvora, kjer imam lesno skladišče, rabim različen material, kakor

šuto, razbito opeko itd.

P. n. lastnike podobnega materiala uljudno prosim, da se blagovolé odslej ozirajo na-mé ter naročé odvažujočemu uslužbencu (vozniku), naj popelje na moj prostor, kjer imajo poleg krajše vožnje tudi to udobnost, da so pri napornem odkladanju na razpolago moji delavci. Vsak voznik dobi tudi 10 v. v dar.

Ker je omenjen prostor v mestu, je upati, da se vsak ozira na mojo prošnjo, kajti že pri času se bode precej pridobilo, in bodo imeli poleg posestnikov tudi odvaževalci priličnejše ugodnosti.

1689 52-18

Anton Deghenghi.

Velika zaloga v čevljih
za gospode, dame, otroke, č. duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.
Najprejnejši čevlji sedanosti.
Julia Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Gamaše, galoše.
Zaloga obuval
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

OGLAS!
NEW-YORK in LONDON

nista priznala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne [gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6'60. Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inšerat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovansko in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1428 24

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnikzd

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

☛ **železolivarna,** ☛

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne križe, kolle, peči, vrtno klop, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov**, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: **železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike** raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-9

Sprejmeta se

dva kleparska pomočnika

za stavbeno in galanterijsko delo

v stalno službo 635 3-3

pri

Mihael Mencingerju,

kleparskemu mojstru v Radovljici.

? **Sčim ste si ohranili** ?
tako lepe zobe

Enostavno z uporabo

O. Seidlove odlikovane kosmetične vode za zobe, ki higieniški vpliva na zobe in se dobiva v vseh boljših trgovinah v steklenicah po 1 K.

497 12-3

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-31

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 4,948.796²⁷.**

Stanje hran. vlog **K 4,703.762⁰².** Denarni promet **K 20,246⁷¹²13.** Stanje rez. zaklada **K 77.979³⁴.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zagotovljena po zadruženikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

☛ **pravih Puch-ovih koles** ☛

najnovejših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 9

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

LE 5 KRON

stane pristna nikelnasta

= Roskopf - patent - ura =

sistem Böhnel z verižico in skatijo. **Najboljša in najtrpežnejša ura za vsakogar. 3 leta se pisмено jamči.** Ako ne ugaja, se tekom 30 dni da denar nazaj. Pošilja le proti povzetju prva tovarniška zaloga

MAX BÖHNEL

urar, Dunaj IV, Margarethenstrasse št. 48. Založnik c. kr. drž. uradnikov. Največja in najstarejša tvrdka, ustanov. 1840. Odlikovana s prvo oceno in veliko zlato svetiljo v Parizu 1904. 554 5-2

* Zdravilnica in vodozdravilnica *
Kamnik na Kranjskem.

Krasna gorska lega, milo podnebje, ni vetrovno. Zdravi se z vodo na vse načine; solne in zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Začetek sezone 15. maja. Prospekte pošilja vodstvo.

Zdravnik voditelj:

Dr. Rudolf Raabe.

563 4-3

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lákov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôle. Edino upešno in najlepše mazilo za trde in mehke pôle.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pôle; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-16

Oljnatih barv, priznanih najboljših. Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönlunda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, z jamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstenih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

“prilika za štedenje!”

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 0/0

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih **4 K 50 h na leto.**

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v 1. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

51 D 14-4

Odborniki:

Anton Beleo, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

180 25-22

150.000 kg
dobrega sena

prve in druge košnje domačih travnikov

se prodaja.

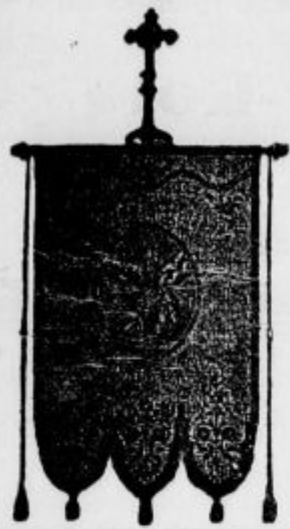
Več pove **Milja Predovič** Ljubljana,
Ambrožev trg št. 7. 480 6

BR. NOVAKOVIČ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče *dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja* na drobno in na debelo.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52 45

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Najboljše perilno milo v prid Družbe sv. Cirila in Metoda.
Cena na drobno za kos pol kilograma 36 vin. (18 kr.) v Ljubljani.

Perilno milo

v prid Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
je najboljše sedanjih kakovosti.

Dobiva se pri sledečih tvrdkah v Ljubljani na drobno in na debelo:

Babič F., Cantoni V., Hartmann Iv. A., Holzer C. C., Jebračin Iv.,
Jebračin Jos., Jeran Leopold, Kavčič Edmund, Korbar Ant., Krisper
Ant., Lilleg Aloiz, Mencinger F., Murnik Jos., Perdan Iv., Planinšek
Karol, Schiffer V., Spreitzer M., Šterk Peter, Zorman Iv., L. Češno-
var, F. Javornik, M. Jemec, F. Terdina, (Johana) Ivana Tonih, Fani
Zamejce, Andr. Sarabon, Anton Stacul. 587 3-3

Dalje dobiva se v špecerijskih prodajalnicah:

Logatec, Rakek, Cerknica, Postojna, Sv. Peter na Krasu, Zagorje
na Krasu, Trnovo, Hirska Bistrica, Stari trg pri Rakeku, Idrija, Rib-
nica, Toplice, Trebnje, Škofljoka, Kranj, Radovljica, Lesce, Bled,
Jesenice, Bohinjska Bistrica, Sv. Rupert, Matenja vas, Podgrad (Istra),
Nova Stifla (Kamnik), Bršlin pri Rudolfovcu, Kandija, Rudolfovo,
Sevnica, Radeče pri Zidanem mostu, Brežica, Litija, Domžale, Bočna
pri Rečici, Klanjec, Krušnji, Sveti Jernej, Metlika, Vipava, Bizelsko,
Pišec, Kostanjevica, Celje, Rečica pri Celju, Ljubno pri Celju, Slo-
venji Gradec, Slovenska Bistrica, Ajdovščina, Lokve pri Divači, Seno-
žeče, Rečica na Paki, Sodražica, Dolenja vas pri Ribnici, Senčur,
Vranjsko, Polčane, Ponikva, Sv. Križ, Sv. Peter v Savinjski dolini,
Sveti Peter pri Kraljevcu, Senčur na Taboru, Dobernič, Gradec pri
Novem mestu, Černomelj, Čatež, Velike Lašče, Marija Nazaret pri Re-
čici, Suhor pri Metliki.

Cena na drobno za kos pol kilograma 36 vinarjev (18 kr.)
v Ljubljani.

Kupujte tedaj izborna perilna milo v prid Družbe sv. Cirila in Metoda.

Najboljše perilno milo v prid Družbe sv. Cirila in Metoda.
Cena na drobno za kos pol kilograma 36 vin. (18 kr.) v Ljubljani.

Prva kranjska z vodno silo in turbino

969 18

delujoča

tovarna stolov
tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini,
imejteljem in predstojnikom zavodov in šol,
krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom
uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in
trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje,
vrtne stole, gugalnike itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano
ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Stole za krčmarje po 2 kroni.

Na željo pošlje tvrdka **najnovejše obširne cenike z nad 80 sli-**
kami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Trgovina z železnino

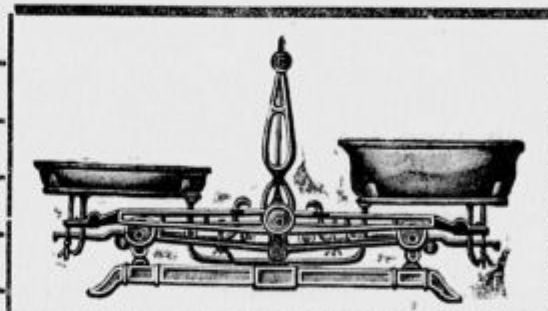
Štefan Nagy

Vodnikov trg 5 LJUBLJANA nasproti stolnici

priporoča svojo bogato zalogo železnine. *kovanja za tesarje*
in mizarje, cementa, železniških šin, bičevja za štukaturo, strešne
lepenke (Dachpappe) karbolineja, *najnovejših štedilnikov*,
litih kotlov za vžigavanje, motik, sekir, lopat, železnih grabelj, *šta-*
perskih plugov, sesalk, kovanih *možnarjev*, balančnih in
decimalnih tehtnic po najnižjih cenah.

Nadalje priporoča za gnojenje njiv, travnikov in vrtov vedno sveži
poljski mavec.

514 4-4

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pri-
delkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za
slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim pla-
čilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepri-
siljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice
zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in
nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarov-
anja vsake vrste.

28 26-8

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarov-
alnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja
pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo
zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo
spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno
varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!